

Grosuplje (centrala)

SP 908

KLASJE

2002

352(497.4 Ivančna Gorica)

120020127,3

KNJIZNICA GROSUPLJE

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 3

letnik 8

marec 2002

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Ljubljanska cesta 24 a, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040, GSM1: 041/661-972
FAX: 01/7869-045, GSM2: 041/612-923

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente,...
Programi za podjetja in sam.podjetnike,...
... za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

ZABETONIRAN PRAZNIK DELA

Ksenija Medved

Bliža se praznik dela. Vsaj enkrat bi rada vedela, ali ga sploh smem sproščeno praznovati. Že vseh petnajst let, odkar sem zaposlena, namreč poslušam, kako to, kar počnem, nekako ni delo. Delam namreč v knjižnici in pišem za dva časopisa. Se ne hvalim. Kaj pa sploh delam, kajne? Podobne pritožbe poslušam od zaposlenih v zdravstvenem domu. V čakalnicah se namreč šušlja, da delajo bolj malo. Prav tako v vrtcu. Tu se igrajo, jedo in se sprehajajo. Učitelji v šolah pa imajo toliko počitnic, da je njihova delavnost močno pod vprašajem. Še župan bi baje lahko naredil kaj več, na občini tako ali tako prislovično pijejo samo kavo, na Klasju pa se naša (ne)delavnost dokazano najbolj pokaže takrat, kadar zaradi objektivnih ali subjektivnih razlogov nismo zabeležili, oprostite, vse do zadnjega prdca zadnje kože v občini. Kaj hočem povedati? Da smo glede definicije tega, koliko in ali sploh kdo dela, lahko sumljivo pametni.

Vsaj nekaj namreč drži. Če nič od naštetega, so opravitki z betonom za pojme večine zagotovo delo. In kakor vem, se bo ob prvem maju odprla betonska sezona na hišah, vikendih, garažicah, prizidkih in »škarpah«. Baje smo Dolenjci znani po tem, da imamo betonske veselice v krvi, pravzaprav, da mora beton teči v potokih. Takrat vsi, najbolj pa sosede, vidimo, kako nam teče pot s čela, kako smo pridni in...kakšni delavci smo.

Čimprej, najkasneje do praznika dela, moram priti vsaj do hruške betona. Praznik je le praznik.

KOSOVNI ODVOZ ODPADKOV

prihodnji teden v občini Ivančna Gorica

str. 3

Ne delajte tako kot nekje ob cesti pri Temenici.

Nič se ni govorilo, pa so vseeno pred dnevi, lahko bi rekli na skrivaj, asfaltirali uparjalniško obvoznico. Upajmo, da bodo vsaj povedali kdaj bo likof.

JAVNI RAZPIS

za dodelitev subvencij za urejanje pašnikov, str. 4

KULTURA V IVANČNI GORICI SE DOGAJA str. 8

Intervju s predsednikom Kmetijske zadruga Stična Cvetom Zupančičem

str. 5

BESEDE UREDNIŠTVA

Ko smo razmišljali, da bi Klasje predstavili tudi na internetu, so nam govorili, da je to zelo preprosto. Samo klikneš, pa je na internetu, vse kar hočeš, članki, slike...

Pa se je izkazalo, da le ni tako kot so govorili naši »strokovnjaki«, saj naša selitev na spletne strani traja že več kot pol leta. Smo pa trmasti, in upam, da nam bo v naslednjih dneh le uspelo.

Naj vas spomnim kaj nas lahko iščete, seveda, ko... www.ivančna-gorica.si/klasje/

Ko bomo naše namere uresničili, boste prispevke na internetu lahko prebirali kar precej prej, kot v časopisu.

Naj vas spomnim še to. Prispevke za vsako naslednjo številko časopisa Klasje sprejemamo samo do 20. v mesecu. Kar bo prišlo kasneje, ne obljubljam, da bo objavljeno v tekoči številki.

Pa še to:

Da bi bilo vsaj Klasje na internetu aktualno, nam prispevke o dogodkih pošljite takoj, ko se ti zgodijo. Le tako bomo, vsaj približno uresničili idejo, da postanemo dnevnik.

Radi bi vas še obvestili, da smo postali bolj dosegljivi, saj smo uvedli uradne ure, in to:

vsak ponedeljek in sredo od 17. do 19. ure.

Naš prostor je v Ivančni Gorici, Cesta 2. grupe odredov 17, v prvem nadstropju (nad knjižnico).

POŠTA SLOVENIJE

SLOVENIJA

SLOVENIJA

MARTULKOVA SKUPINA

SLOVENIJA

Kostanjevica na Krki

SLOVENIJA

SPIK 2002

KDO SMO?

LOGO d.o.o.

Ljubljanska cesta 66
1290 Grosuplje
Tel.: 01 7866-830

NAŠA GLAVNA DEJAVNOST
JE PRODAJA IN RAZVOJ

KURILNEGA OLJA

Naročila po tel.: 01 7866-840

LOGO

KAJ ŠE NUDIMO?

TEHNIČNI PREGLED MOTORNH IN PRIKLOPNH VOZIL, ZAVAROVANJE, PLAČILO CESTNINE, PODALJŠANJE REGISTRACIJE.

VSE NA ENEM MESTU!

KNJIZNICA GROSUPLJE
Adamičeva 1E

Iz Jernejeve malhe

Avtoceste se gradijo z namenom, da hitro in varno potujemo in prevažamo blago ter opravljamo druge storitve učinkovito in primerno našemu času. Državni zbor in vlada sta pred nedavnim razpravljala o avtocestnem programu in financiranju novih odsekov.

Zaostanek pri izgradnji avtocestnega križa v državi je velik, saj noben krak ni dokončno izdelan in dan v promet. Manjkajo projekti, zemljišča in sredstva kljub velikemu zadolževanju države. V obravnavi in pretresu so bile cestninske postaje; ugotovljeno je bilo, da država neenakomerno pobira cestnino in obremenjuje uporabnike.

Uporabo avtoceste bo treba plačevati glede na dejansko porabo. Vlada razpravlja in proučuje uvedbo novih petih cestninskih postaj, med katerimi je tudi Ivančna Gorica. Cestnina bo tako bistveno spremenila tok dogajanj na naših cestah, uporabnike pa ponovno postavila pred izbiro rešitev, ki se bodo pojavile same po sebi.

Res je, da vzporedne ceste proti Višnji Gori in naprej proti Ljubljani niso zgrajene po zahtevanih normativih regionalnih cest. Na tem odseku še vedno ni rešen odsek v Višnji Gori in še vedno nas straši makadamska izvedba ceste na odseku od Peščenika naprej. Pred uvedbo cestninske kabine pri vstopu in izstopu v Ivančni Gorici bo DARS moral še kar nekaj postoriti, da bodo razmere na tem predelu zadovoljile občane.

Te dvomljive nakane kot kaže ne bomo mogli tehtati navadni uporabniki cest, ampak nam bo država spet na svoj način predpisala, kdo je kaj dolžan in kdo je gospodar. Za gospodarja vedno velja rek: daj gospodarju, kar je gospodarjevega, cesarju pa za čast in slavo vse, kar ostane od obubožanega državljanja. Torej smo vsi cesarjevi.

Občina Ivančna Gorica je z novim odsekom avtoceste pridobila učinkovito povezavo in hkrati tudi precej povečan promet na regionalnih in lokalnih cestah. Mnogo pritožb na občino, ki ni pravi sogovornik za problematiko upravljanja regionalnih cest, češ da so se razmere na regionalni cesti Bič - Radohova vas - Ivančna Gorica tako drastično poslabšale, da se ne more več zagotoviti varnost, je do neke mere upravičenih.

Zlasti je zaskrbljujoča varnost najšibkejših udeležencev v prometu, otrok in kolesarjev, zato so se najprej oglasili starši po osnovnih šolah in ljudje, ki živijo v bližini ceste, saj tranzit ovira možnost normalne uporabe ceste.

Strah nas je pomladi, ko bodo številni mopedisti, kolesarji in drugi, predvsem mladi ljudje, še dodatno polnili nikoli dovolj varne ceste. Apel vsem voznikom je, da šibkim uporabnikom cest le dodelimo košček asfaltne površine, ki jim konec koncev tudi pripada. Avtomobilisti pa le prilagodimo vožnjo prometni ureditvi in objektivnim možnostim.

V vseh težavah se včasih le posvetimo uživanju v naravi, saj nam le-ta nudi kup čudovitih pomladanskih užitkov in nove energije. Spoštujemo tudi ta del življenja.

Župan Jernej

IMOSOV DELAVCI PRIDNO GRADIJO

V zadnji številki Klasja ste na naslovnici lahko videli, kako so uslužbenci na javnem razpisu izbranega izvajalca gradbenih, obrtniških in inštalacijskih del - Imos Inženiringa - začeli z izkopom za novo centralno OŠ Stična. Tik pred izidom te številke smo poklicali direktorja te družbe Branka Kastelica, ki je povedal, da dela potekajo po načrtih. Do konca marca bodo naredili izkop, potem pa začeli vlivati temelje.

Med železniško progo in Sokolsko ulico pa bo prav v kratkem začel rasti nov center Žolnir, ki ga bo prav tako kot šolo gradilo podjetje Imos Inženiring. Izvedeli smo, da naj bi ga izgradili do konca tega leta in ga potem prodali kupcem.

OBČINA IVANČNA GORICA

išče sodelavko/ca

za opravljanje del v sprejemni pisarni (vložišču) Občine Ivančna Gorica za čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu.

Delo bo sklenjeno za določen čas.

Od kandidatov se pričakuje:

- najmanj V. stopnja izobrazbe ustrezne smeri
- poznavanje dela z računalnikom (word, excel, glavna pisarna, e-pošta...)

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati z izkušnjami na podobnih delovnih mestih in z znanjem nemškega jezika.

Pisne vloge pošljite na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica. Vloge bomo sprejemali do vključno 26.4.2002.

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE
Kolodvorska 2, 1290 GROSUPLJE
Tel.: 01 78 10 900 / Fax: 01 78 10 919

Datum: 18.03.2002

OBVESTILO

UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE OBVEŠČA OBČANE, DA JE ŠE SLABIH PET MESECEV DO KONCA VELJAVNOSTI STARIH (MODRIH) POTNIH LISTOV

Po podatkih iz evidence izdanih potnih listov je doslej dalo vlogo za nov potni list 231.055 državljanov. 1. marca 2001 je imelo star (modri) potni list še 1.297.896 oseb. 916.906 državljanov je trenutno brez nove osebne izkaznice oziroma brez novega potnega lista, kar pomeni, da če si dokumentov ne bodo uredili, po 5. avgustu 2002 ne bodo mogli v tujino.

Ker se približuje čas velikonočnih in prvomajskih praznikov, pričakujemo porast vlog za nove dokumente, kar bo povečalo tudi čakalno dobo za njihovo izdelavo. Ocenjujemo, da se bo čakalna doba za nov potni list v mesecih junij in julij povečala na dva meseca, za osebno izkaznico pa na en mesec.

Svetujemo vam, da pred odhodom v tujino pravočasno preverite veljavnost vaših dokumentov, saj posamezne države zahtevajo ob vstopu na njihovo ozemlje potni list, veljaven še določeno časovno obdobje - pol leta ali tri mesece. Tako mora na primer državljan Republike Slovenije za vstop na Dansko, v Francijo, Nizozemsko, Norveško, Poljsko, Sejšele itd. imeti potni list, veljaven vsaj še tri mesece, za vstop v Grčijo, Indonezijo, Malezijo, Mehiko, Slovaško, Tajsko, v Turčijo in ZDA pa potni list, veljaven vsaj še pol leta (natančnejše informacije lahko dobite na diplomatsko-konzularnih predstavništvih posameznih držav).

Obenem vas obveščamo, da lahko državljanji Republike Slovenije na podlagi sklenjenih meddržavnih pogodb potujejo z osebno izkaznico že v šest tujih držav, to je v Avstrijo, Italijo, na Hrvaško, Madžarsko, po novem pa tudi v Švico in Lichtenstein.

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
NAČELNICA
UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE

OD FUŠARJA DO OBRRTNIKA

POGOJI ZA USTANOVITEV LEPOTNEGA SALONA V SLOVENIJI

Vprašanje:

Sem medicinska sestra s končano izobrazbo zdravstveni tehnik V. stopnja (končana matura), delala sem kot medicinska sestra 9 let, sedaj sem trenutno v ZDA in razmišljam o odprtju lepote salona v Sloveniji, v katerem bi želela imeti prijavljeno dejavnost tetoviranje in tudi ostale kozmetične dejavnosti. Pravzaprav bi želela izvedeti, ali za odprtje kozmetičnega (lepote) salona kot lastnica potrebujem izobrazbo kozmetičnega tehnika ali zadostuje izobrazba za medicinsko sestro?

V tujini imam možnost šolanja v navedeni stroki, in če to dokončam, ali mi je to priznано v Sloveniji?

Za tetoviranje pa bi zaposlila svoje fanta, ki je državljan ZDA, ima končan college, poleg tega ima končano šolo za tatoista, vse papirje o končanih izpitih in 10 let izkušenj. Ali je izobrazba kozmetični tatoist, ki jo je pridobil v ZDA, enaka naši v Sloveniji ali potrebuje dodatno šolanje?

Odgovor:

Za dejavnost kozmetičnih salonov, ki spada med obrtne dejavnosti in obsega nego obraza in telesa, depilacijo in epilacijo, ličenje, limfno drenažo in masažo z alternativnimi masažnimi tehnikami, je potrebna izobrazba kozmetičar (IV. stopnja) ali kozmetični tehnik (V. stopnja) ter tri leta delovnih izkušenj. Od 1.1.2004 pa bo obvezen tudi mojstrski izpit.

Zaključno spričevalo o dokvalifikaciji za poklic kozmetičar ali kozmetični tehnik, ki jo boste morda opravili v tujini, boste morali v Sloveniji predložiti ustreznemu uradu, ki bo spričevalo nostrificiral, kar pomeni, da bo ugotovil, ali je izobrazba, ki ste jo pridobili z dokvalifikacijo, enakovredna izobrazbi, ki bi jo pridobili v Sloveniji. Tu vas moram že vnaprej opozoriti, da pridobljena kvalifikacija v tujini ne bo enakovredna kvalifikaciji, ki bi jo pridobili v Sloveniji za ta namen.

Usluge tetoviranja, ki ni obrtna niti obrti podobna dejavnost in se za opravljanje le-te ne zahteva posebne kvalifikacije, ne spadajo v kozmetični salon oz. med dejavnosti,

ki se v njem lahko opravljajo. Lahko je to permanentni make-up, kar je pa že nekaj drugega.

Dejavnost "tetovaža", kar pomeni injiciranje barvil pod kožo, česar se ne da več odstraniti, pa lahko reg-

istrirate pod "druge storitvene dejavnosti" in za opravljanje dejavnosti lahko zaposlite vašega fanta, ki je v tej stroki dobro podkovan. Ker pa nima slovenskega državljanstva, bo moral pridobiti delovno vizo in začasno bivališče v Sloveniji, kar pa pri nas ureja posebna zakonodaja.

PO NOVEM ZA ODPADNO EMBALAŽO POSEBEN PREDPIS

Konec neorganiziranega odmetavanja in sežiganja odpadne embalaže

S 1.1. 2003 bodo morali proizvajalci, uvozniki in embalerji odpadno transportno ali skupinsko embalažo vzeti brezplačno nazaj. Vsi navedeni bodo morali oddajati letna poročila o embalaži in odpadni embalaži na naslov Agencije RS za okolje. To je le del zakonodaje, ki jo je Slovenija prevzela v procesu pridruženja k EU.

Kaj je embalaža

Embalaža so vsi izdelki iz kateregakoli materiala, namenjeni temu, da blago, ne glede na to, ali gre za surovine ali izdelke, obdajajo ali držijo skupaj zaradi hranjenja ali varovanja, rokovanja z njim, njegove dostave ali predstavitve na poti od proizvajalca do končnega uporabnika ali potrošnika. Embalaža so tudi izdelki, za katere je mogoče očitno ugotoviti, da bo iz njih z ustreznim postopkom izdelana embalaža, uporabljena za to, kar smo prej navedli.

Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo

Pravilnik je pričel veljati 30. 11. 2000, spremembe in dopolnitve pa 1. marca letos in obravnava: pravila ravnanja v proizvodnji, prometu ter porabi embalaže in pravila ravnanja ter druge pogoje za zbiranje, ponovno uporabo, predelavo in odstranjevanje odpadne embalaže.

Za začetek zbiranje podatkov o nabavi, potem obvezna pogodba z zbiralcem embalaže.

V letu 2002 nastopi za proizvajalce, uvoznike in embalerje že prva obveznost, in sicer posredovanje poročila o letni količini embalaže, ki so jo dali v promet, in o ravnanju z odpadno embalažo v letu 2001!

Zbiranje podatkov o količini embalaže in ravnanju z odpadno embalažo je v Sloveniji popolnoma novo področje, zato bo veliko vprašanj in dilem, ki jih bo v naslednjih letih treba pojasniti s konkretnimi primeri.

Konkretni primer za začetek

Kartonažno podjetje, ki izdeluje škatle za pice, bo do 31. marca 2002 moralo oddati letno poročilo o porabi oz. nabavi kartona za leto 2001. Formular z ustreznimi navodili bo na voljo na območni obrtni zbornici.

Kaj ste izvedeli novega?

Informacija, ki sem jo zapisala, je zelo skopa, in za tiste, ki o tem niste še ničesar slišali, boste pa "zavezanci", bo ostala zgolj informacija. Toda o vsem tem bo še veliko govora, pisanja in zahtev, ki jih pač boste morali usvojiti.

KOSOVNI ODVOZ ODPADKOV

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Ivančna Gorica, da bo v spomladanskem času odvažalo kosovne odpadke iz gospodinjstev po naslednjem vrstnem redu:

četrtak	11.4.2002	KS Ambrus in KS Zagradec
petek	12.4.2002	KS Krka
ponedeljek	15.4.2002	KS Muljava, KS Dob
torek	16.4.2002	KS Temenica, KS Sobračce, KS Šentvid - okolica
sreda	17.4.2002	KS Šentvid - naselje
četrtak	18.4.2002	KS Stična, KS Metnaj
petek	19.4.2002	KS Ivančna Gorica - okolica, Višnja Gora - okolica
ponedeljek	22.4.2002	KS Ivančna Gorica - naselje
torek	23.4.2002	KS Višnja Gora - naselje

Med kosovne odpadke spadajo pohištvo, sanitarni elementi, gospodinjstvi aparati in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstev.

Kosovne odpadke je treba primerno zložiti, povezati oz. zapakirati ter jih na dan odvoza do 7 ure zjutraj odložiti pri zabojnikih, kjer običajno pobiramo odpadke.

Naša prihodnost je čisto okolje!
Javno komunalno podjetje Grosuplje

LIVAR d.d.

PERSPEKTIVNA DRUŽBA IN NAJVEČJA LIVARNA V SLOVENIJI, KI ZASLEDUJE NASLEDNJE CILJE:

- postati ena izmed največjih livarn v srednjevzhodni Evropi
- dosegati produktivnost na zaposlenega na nivoju sredine evropske lestvice
- zagotoviti zaposlenim prijazno delovno okolje in certifikat po standardu OHSAS 18001
- omogočiti svojim zaposlenim stabilno socialno varnost in dobre delovne pogoje
- izboljševati kvaliteto svojih izdelkov in storitev z nenehnim izobraževanjem in usposabljanjem zaposlenih

RAZPISUJE

kadrovske štipendije za šolsko leto 2002/2003 za pridobitev strokovne izobrazbe za naslednje poklice:

PROIZVODNI CENTER IVANČNA GORICA

• strojni mehanik	3 štipendije
• električar - energetik	1 štipendija
• mizar	1 štipendija

NUDIMO:

- solidne kadrovske štipendije
- povrnitev potnih stroškov
- plačilo zdravniškega pregleda
- šolsko prakso in počitniško delo poleti
- redno zaposlitev po končanem šolanju
- možnost nadaljnega izpopolnjevanja in napredovanja v stroki v skladu z novostmi in potrebami družbe
- možnosti nadaljevanja rednega šolanja ali šolanja ob delu v primerih ugotovljenega razvojnega potenciala kandidata in kadrovske potrebe

POGOJI:

- izpolnjen obrazec vloge za republiško štipendijo, obr.1,51 brez prilog
- fotokopija šolskega spričevala - uspeha v šolskem letu 2001/2002
- zdravniško potrdilo, kjer je navedeno, da pri prosilcu ni kontraindikacij za poklic, za katerega kandidira
- potrdilo o vpisu v ustrežno šolo v šolskem letu 2002/2003
- potrdilo o državljanstvu R Slovenije

Prijave sprejema:

LIVAR d.d.

KADROVSKA SLUŽBA,

Ljubljanska cesta 43, 1295 Ivančna Gorica,

tel.: 01/78-69-914 in 01/78-69-915

e-pošta: cvetana.erjavec@livar.si ali bojan.skof@livar.si

najkasneje do 30.6.2002

VABIMO VAS, DA SE NAM PRIDRUŽITE!

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje 30 dni po končanem postopku.

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

OO Ivančna Gorica
www.nsi.si

N.Si vam kaže pot

Občinski odbor Nove Slovenije iz Ivančne Gorice je dne 13.3.2002 v okviru svojega rednega mesečnega predavanja, organiziral kratek "simpozij" na temo DRUŽINA IN NJENA VLOGA PRI VZGOJI.

Tokratni predavatelj je bil predsednik občinskega odbora Nove Slovenije, Ivančna Gorica, gospod Andrej Sekirnik, ki je osvetlil življenje družine skozi prizmo 7 navad zelo uspešnih družin v teoriji in praksi Stephana R. Coveya. Prepletanje vrednot in pozitivne naravnosti je vsem slušateljem dalo veliko upanja za družinsko življenje, ki je lahko včasih prav zapleteno. Predavatelj je še posebej poudaril, da se nič ne zgodi po naključju. Toliko bolj je zato pomembno, da "načrtujemo" tudi družinsko življenje. Vsak je v predavanju našel nekaj zase.

Naslednje predavanje bo čez mesec dni, nanj pa vabimo vse, ki želijo v svoje življenje vnesti svežino in pozitivno naravnost.

T.M.

Za vse informacije, vprašanja in pobude, lahko pišete na naslov:
OO N.Si Ivančna Gorica, Ulica talcev 4, 1295 Ivančna Gorica;
oziroma email: ivancna-gorica@nsi.si

OO N.Si Ivančna Gorica

S TRADICIONALNEGA POSVETA SLOVENSkih ZADRUŽNIKOV V PORTOROŽU

Tradicionalni posvet zadrušnikov je letos potekal 5. in 6. februarja v znamenju visokega jubileja 130-letnice zadrušništva na Slovenskem in 30-letnice ponovne ustanovitve Zadružne zveze Slovenije. Nastopil je čas, ko zadrušništvo potrebuje prenovu in sveže ideje za uspešno delovanje v prihodnosti.

Osrednja tema posveta je bila preoblikovanje in ponovna učvrstitev zadrušništva v slovenskem prostoru ter slovenska kmetijska politika do pristopa Slovenije v Evropsko unijo. Na povabilo predsednika Zadružne zveze Slovenije Petra Vriska je posvet s svojo navzočnostjo in govorom počastil tudi predsednik države Milan Kučan ter seveda minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Franci But in številni drugi ugledni gostje. Posvet je bil tudi medijsko zelo odmeven.

Na podlagi predstavitev in razprav so bili med drugimi oblikovani naslednji sklepi:

1. Udeleženci posveta se zavedamo izzivov in nevarnosti, ki zadrušništvu pretijo iz širšega okolja. Številne spremembe na področju zakonodaje, večja konkurenca na trgu, večanje socialnih razlik, finančna nedisciplina, predragi in preveč razpršeni viri za financiranje zmanjšujejo delež dohodkov iz kmetijstva. Negotov ostaja domet reforme kmetijske politike, zlasti po objavi pogajalskih stališč Evropske unije, glede neposred-

nih plačil in referenčnih količin za kmetijsko proizvodnjo v Sloveniji. Opuščanje kmetovanja ogroža enakomerno poseljenost in razvoj podeželja ter s tem zmanjšuje uspešnost kmetijskih zadrug. Močan pritisk na cene povečuje stroške proizvodnje in storitev, to pa povečuje nezaupanje članstva ter sproža osip članstva in ne vpliva pozitivno na pripravljenost članov za prevzem večje odgovornosti za poslovanje njihovih zadrug. Prešibka poslovna in kapitalska povezanost članov v zadrugah, zadrug med seboj ter zadrug z živilsko-predelovalno industrijo slabša pogajalski položaj zadrugam. Izkusnje, ki so nam jih predstavili gostujoči predavatelji z Danske in Irse, utrjujejo spoznanje, da bo do vstopa Slovenije v Evropsko unijo nujno potrebno temeljito izboljšati organiziranost in pripraviti poslovno strategijo za zadrug.

2. Zadrušniki podpiramo takšna pogajalska izhodišča Slovenije, ki bodo omogočila slovenskemu kmetijstvu in zadrušništvu enakopravno in ne podrejeno vključitev v skupni evropski trg. Pogajalska izhodišča so za Slovenijo nespremenljiva, ker je Slovenija neto uvoznik kmetijskih proizvodov. Cenovna in dohodkovna razmerja v slovenskem kmetijstvu so izmed držav kandidat v Sloveniji najbližja Evropski uniji. Dohodek kmetov se ne sme poslabšati z vstopom Slovenije v Evropsko unijo.

Višina stopenj poplačil za kmete po vstopu Slovenije v EU pa mora biti enaka kot za kmete v sedanjih članicah EU.

Glede na predvidene omejitve, ki izhajajo iz Evropske unije, bo potrebna velika podpora vloga države slovenskemu kmetijstvu. Udeleženci podpiramo prizadevanja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki bodo omogočila pravočasno sprejetje ukrepov za učinkovito izvajanje razvojnega programa kmetijstva.

3. Hitremu odpiranju slovenskega trga evropskemu v zadnjih letih niso sledile ustrezne spremembe v kmetijski strukturi. Zaradi naravnih omejitev in razdrobljenosti slovenskih kmetij, konkurenčnost pridelave ne more slediti evropskim trendom. Že sicer šibek dohodkovni položaj je v zadnjem času poslabšala kriza zaradi pojava bolezni BSE v govedoreji, ki je v Sloveniji najpomembnejša kmetijska panoga. Treba bo zagotoviti dodatna sredstva, da bi dosegli s programom kmetijske reforme načrtovano dohodkovno raven. Mladi na kmetijah se težje odločajo za kmetovanje, kar dodatno zaostre perspektivo slovenskega kmetijstva in probleme na področju zaposlovanja.

4. Pri obravnavi gospodarske politike je bila posebej poudarjena potreba po enakopravni obravnavi kmetijsko-gozdarskih zadrug in živilsko-

predelovalne industrije v različnih shemah državnih pomoči, za kar bo potrebno tesnejše sodelovanje v vseh pristojnih ministrstvih, ki upravljajo posamezne sheme državnih pomoči.

5. Pri urejanju prihodnjega položaja hranilno-kreditnih služb (HKS) je treba upoštevati njihovo naravnost na storitve za kmete in ustanovitelje ter pomen, ki ga imajo kot finančni servis za kmetijske in gozdarske zadrug. Udeleženci se zavzemajo, da pravni okvir za delovanje HKS v prihodnje v večji meri upošteva njihovo osnovno poslanstvo. Ob ustreznih materialni podpori vlade potrebnemu prestrukturiranju na tem področju bi lahko dosegli, da HKS ostanejo v zadrušnem poslovnem sistemu. Za prihodnji razvoj zadrušnih financ bo posebej pomembno pravočasno in čim bolj celovito vključevanje finančnega poslovanja zadrug s Slovensko zadružno-kmetijsko banko.

6. Ukrepi za izvajanje zakona o kmetijstvu, izvedbeni predpisi in ukrepi kmetijske politike morajo ustrezno upoštevati pomen že dosežene zadrušne organiziranosti kmetijskih proizvajalcev za doseganje ključnih ciljev kmetijske politike. Zagotavljati morajo tudi ohranjanje podeželja in regionalni razvoj.

7. Zadrug si prizadevajo za usklajeno upravljanje podjetij živilske industrije, ter sodelujejo z njo. Je njihov najpomembnejši partner, ki se nahaja v vrtincu preoblikovanj in prilagajanj novim konkurenčnim

razmeram. Za učinkovito poslovanje industrija potrebuje kakovostno in učinkovito ter stroškovno ugodno organizirano pridelavo, katero zagotavljajo predvsem kmetijske zadrug.

8. Zadrušna zveza Slovenije bo sledila interesom zadrug in zadrušnikov in jih podpirala v zadrušnem poslovnem sistemu, Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, v mednarodnih organizacijah in združenjih, katerih člani smo ali bomo postali, in v drugih nevladnih in stanovskih organizacijah doma, in poslovnem okolju, živilsko-predelovalnem sektorju in trgovini.

9. Udeleženci posveta menimo, da je treba nadaljevati z oblikovanjem strategije razvoja zadrušništva in Zadružne zveze Slovenije in jo predstaviti vsem zadrugam članicam. Pripravijo naj se tudi ustrezne strokovne podlage za dolgoročno razvojno politiko države na področju kmetijskega in gozdarskega zadrušništva. Sočasno je treba analizirati ustreznost pravnih podlag, ki urejajo zadružno organiziranje in poslovanje zadrug, ter pripraviti predloge za potrebne spremembe in dopolnitve zakonodaje.

Upam, da bodo ti sklepi padli na plodna tla in da bomo vsi, ki delamo v kmetijstvu in se zavedamo pomena le-tega za državo kot celoto, vztrajali in dosegli, da ne bo nazadovalo, temveč napredovalo.

Članica UO ZZS:
Milena Vrhovc

Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica, na podlagi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2002 (Uradni vestnik 1/02) objavlja

JAVNI RAZPIS

za agromelioracijska dela, čiščenje potokov in urejanje poljskih poti na območju Občine Ivančna Gorica za leto 2002

- Predmet javnega razpisa je sofinanciranje melioracijskih del kmetijskih zemljišč na območju občine Ivančna Gorica, s katerimi se kmetijska zemljišča izboljšajo oz. se izboljšajo pogoji obdelave teh zemljišč. Med te ukrepe sodijo:
  - ruvanje in odstranjevanje skalnih samic, štorov in zarasti, ki na kmetijskih zemljiščih ovirajo obdelavo;
  - planiranje in ravnanje terena po končanih agromelioracijskih delih;
  - čiščenje obstoječih melioracijskih sistemov, to je odstranjevanje usedlin in nanosov na dnu melioracijskih kanalov;
  - urejanje poljskih poti.
- Okvirna vrednost razpisanih sredstev je 8.000.000,00 tolarjev.
- Dela po tem razpisu morajo biti izvedena do konca oktobra 2002 oz. najkasneje do konca leta 2002. Občina Ivančna Gorica iz namenskih sredstev za urejanje kmetijskih zemljišč sofinancira agromelioracije kmetijskih zemljišč v višini 60% celotne vrednosti izvedenih del, lastniki zemljišč prispevajo k navedenim delom 40% lastnih sredstev.
- Na javnem razpisu lahko sodelujejo lastniki ali najemniki kmetijskih zemljišč na območju občine Ivančna Gorica, ki se aktivno ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in pridelujejo tržne viške. Lastniki in najemniki kmetijskih zemljišč so dolžni sodelovati pri izvajanju strojnih ur, izvesti potrebna ročna dela (pri odstranjevanju zarasti in kamenja ter finem planiranju zemljišč) in po končanih delih vzdrževati zemljišče.

Sredstva za dela po tem razpisu lahko pridobijo upravičenci na podlagi vloge, ki mora vsebovati:

- izpolnjen obrazec, ki ga upravičenci dobijo na vložišču občine Ivančna Gorica,
- mapno kopijo parcele oz. zemljišča, ki ga želijo vlagatelji meliorirati,
- najemno pogodbo, če je vlagatelj najemnik zemljišča.

5. Merila za pridobitev sredstev za sofinanciranje melioracijskih del: na podlagi pravočasno oddanih in popolnih vlog bo komisija opravila terenski ogled kmetijskih zemljišč, ki bodo predmet melioracijskih del, ta ogled pa je pogoj za pripravo sklepa o višini odobrenih strojnih ur oz. dodeljenih sredstev, ki ga izda župan Občine Ivančna Gorica.

6. Rok za prijavo je 30 dni od dneva objave. Vloge, prispelje po tem datumu, se štejejo kot neveljavne. Vloge za dodelitev sredstev za sofinanciranje agromelioracij kmetijskih zemljišč z vsemi potrebnimi prilogami vložijo prosilci na naslov: OBČINA IVANČNA GORICA, Referat za kmetijstvo, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica, kjer lahko zainteresirani dobijo tudi vse dodatne informacije.

7. Prosilci bodo o izidu javnega razpisa obveščeni po opravljenem terenskem ogledu kmetijskih zemljišč.

ŽUPAN

Jernej Lampret, prof., l.r.

Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica na podlagi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2002 (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 1/02) objavlja

JAVNI RAZPIS

za dodelitev subvencij za urejanje pašnikov

- Sredstva, namenjena za urejanje pašnikov z optimalnim izkoriščanjem naravnih danosti na pašnih površinah nad 3 ha, se bodo dodeljevala za:
  - postavitev pašnih ograj,
  - graditev in pregraditev na pašne čredinke s stalno električno ograjo,
  - ureditev napajališč za živino, vključno z ureditvijo virov pitne vode.
- Skupni znesek sredstev, namenjenih za subvencije, je 2.500.000,00 tolarjev.
- Upravičenci do subvencij so fizične osebe s slovenskim državljanstvom, ki se aktivno ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, so lastniki obdelovalnih površin na območju Občine Ivančna Gorica in imajo stalno bivališče v Občini Ivančna Gorica.
- Oblika dodeljevanja: Subvencije se dodeljujejo v obliki nepovratnih sredstev, vendar največ v višini do 60% od vrednosti posameznega programa. Razliko do končne vsote plača lastnik. Kot dokazilo je treba pred izplačilom nepovratnih sredstev predložiti račune za nakup pašne opreme po projektni dokumentaciji (v višini 100%).
- Predpisana dokumentacija:
  - projektna dokumentacija s predračunsko vrednostjo del po posameznih fazah in vrstah, ki jo pregleda in potrdi Kmetijska svetovalna služba;
  - katastrski načrt, v katerega je vrisana ureditev pašne površine.
- Predložiti je treba:
  - izpolnjen obrazec Vloga za dodelitev subvencij za urejanje pašnikov, ki ga dobite pri Kmetijski svetovalni službi ali na Občini Ivančna Gorica (Referat za kmetijstvo).
  - dokazila o lastništvu: posestni list, pogodbo o dolgoročnem zakupu (10 let), če se dela opravljajo na najetih površinah.
- Merila za pridobitev nepovratnih sredstev: Na podlagi pravočasno oddanih in popolnih vlog bo komisija opravila terenski ogled kmetijskih zemljišč, ki so predvidena za ureditev pašnika, ta ogled pa je pogoj za pripravo sklepa o višini odobrenih sredstev, ki ga izda župan Občine Ivančna Gorica.
- Upravičenci vložijo vloge za pridobitev subvencij z vsemi potrebnimi dokazili v roku 30 dni od dneva objave na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica.
- Upravičenci bodo o dodelitvi subvencij obveščeni po opravljenem terenskem ogledu kmetijskih zemljišč.

ŽUPAN: Jernej Lampret, prof., l.r.

Intervju s predsednikom Kmetijske zadruge Stična Cvetom Zupančičem

SREDI APRILA BO KZ STIČNA ODPRLA VRATA NOVEGA OSKRBOVALNEGA CENTRA V IVANČNI GORICI

Vsi, ki se v naši občini ukvarjajo s kmetijstvom (na tak ali drugačen način), Cveta Zupančiča z Vrha pri Višnji Gori dobro poznajo, saj je predsednik KZ Stična, član občinskega odbora za kmetijstvo, občino pa zastopa tudi v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije (tam ima še več različnih funkcij). S tem pogovorom sem želela pojasniti vlogo Kmetijske zadruge Stična in razčistiti nekatere pojme, saj se zaradi njihovega nerazumevanja pojavljajo polresnice, ki po nepotrebnem burijo duhove med ljudmi.

Kako je urejeno delovanje zadruge?

Leta 1992 je začel veljati novi zakon o združništvu, ki je vpeljal podoben način upravljanja zadrug, kot ga poznajo v nekaterih drugih evropskih državah (v Avstriji, Nemčiji, Franciji...). S kmetijskimi zadrugami so začeli upravljati upravni odbori, v katerih so izvoljeni člani zadruge. Vsak od njih ima svoj članski delež, ki mu daje pravico do upravljanja, hkrati pa ima vsak pravico do svojega deleža in dobička oziroma izgube.

O tem, kako postati član zadruge, med ljudmi krožijo različne govore. Kako je v resnici s tem?

Iniciativni odbor za novo oblikovanje zadruge je pred desetimi leti

predlagal višino obveznega deleža članov, kasneje je to sprejel tudi občni zbor. To pomeni, da pred tem kmetje, ki so sodelovali z zadrugo po kooperantskih pogodbah, v zadrugo svojih deležev niso vlagali. Če so hoteli postati člani, so morali vplačati po 1000 nemških mark članskega deleža. Zdaj ima Kmetijska zadruga Stična 167 članov, ki so hkrati tudi upravljalci. Če kdo želi izstopiti iz zadruge, je do svojega deleža upravičen eno leto po uradnem izstopu, prej pa le po sklepu upravnega odbora. Še vedno imamo odprta vrata za vse, ki bi želeli postati naši člani. Treba je le oddati prošnjo na upravni odbor, ki odloča o tem, ali bomo novega člana sprejeli ali ne (posedovanje zemljišča za članstvo ni pogoj!), hkrati pa mora novi član vplačati tudi svoj delež, ki je sedaj preračunan v evre. Obvezni delež je mogoče vplačati tudi v več obrokih.

Kaj, če kmetijska zadruga zaide v težave oziroma če preneha z delovanjem?

Na začetku smo po naših pravih člani jamčili s trikratno vsoto vplačanega deleža, zdaj velja le enkratno jamstvo. Če bi zadruga prenehala z delovanjem, bi se lastništvo preneslo na Zadržno zvezo Slovenije oziroma na novo zadrugo, če bi nastala.

Kateri so prednosti članov Kmetijske zadruge Stična, saj je znano, da z vami sodelujejo tudi kmetje, ki niso vaši člani?

V prvi vrsti imajo člani pravico, odločati o delovanju in upravljanju zadruge; najvišji organ KZ je namreč občni zbor, ki se sestane enkrat na leto. Hkrati za člane veljajo krajši roki za izplačilo mleka in živine, prednost pa imajo tudi pri najemu kredita.

Kako se ločita funkciji predsednika in direktorja KZ?

Predsednik KZ je hkrati tudi predsednik upravnega odbora; predstavlja ter zastopa KZ in je odgov-

oren za zakonitost njenega poslovanja. Direktorja pa po razpisu izbere upravni odbor in ima poslovno funkcijo, vodi delovni proces zadruge.

Znano je, da je KZ Stična v naši občini lastnica več železnin, samopostrežnih trgovin in gostinskih lokalov. Njihovo število se v zadnjih letih manjša, saj vsake toliko časa kateri od njih za vedno zapre svoja vrata. Ljudje se potem pritožujejo, da so ostali še brez trgovine oziroma železnine. Kako to komentirate?

Trenutno imamo pet trgovin s kmetijskim repromaterialom, štiri samopostrežne trgovine in štiri bifeje. Letos mineva 130 let od ustanovitve hranilno-kreditne zadruge; le-te so množično privlačile predvsem majhne kmete, ki bi sicer propadli. Po prvi svetovni vojni so te zadruge tudi v resnici propadle, se potem ponovno organizirale in pred drugo svetovno vojno spet propadle. Takrat so nekateri kmetje izgubili veliko denarja, upadlo je navdušenje nad temi zadrugami, le-te pa so si ustvarile veliko premoženja. Po drugi svetovni vojni so se zadruge oblikovale po ruskem sistemu: bile so v lasti države in ljudje so izgubili osebni odnos do njih. Še danes veje neko nezaupanje. Zgodbo, ki ima začetek pred 130 leti, sem načel zato, ker je danes situacija podobna kot takrat - kmetijstvo doživlja spremembe. Zadruge se moramo tem spremembam prilagajati, ne moremo delati kot pred 20 leti, da bi imeli v vsakem kraju trgovino, tudi če bi imeli na njen račun izgubo. Tako ne gre več, ker ljudje hodijo le še v dobro založene trgovine, kjer lahko dobijo čim več stvari na enem mestu.

V Ivančni Gorici, kjer je skladišče semenskega krompirja, je videti, da nekaj preurejate. Kaj bo tam nastalo?

Odločili smo se, da bomo del tega skladišča preuredili v

OSKRBOVALNI CENTER, kjer bodo naše stranke dobile vse za kmetijo, vrt in dom. Potem bomo imeli tri take centre (imamo ju že v Radohovi vasi in Zagradcu), in ta v Ivančni Gorici bo največji. Odrpli ga bomo 13. aprila.

Slišati je za nov trend - združevanje zadrug. Tako se je KZ Žužemberk pripojila trebanjski zadrugi. Se v prihodnje obeta kakšna podobna poslovna poteza tudi KZ Stična?

Pri teh združitvah gre za pripojitev propadle zadruge k "zdravi". Tudi sam sem že slišal govornice, da naj bi se naša zadruga združila s trebanjsko, a zagotavljam vam, da iz tega zaenkrat ne bo nič.

Kako so naše zadruge pripravljene na vstop v Evropsko unijo?

Leta 1992 so postale kmetijske zadruge samostojne, prej so pod njihovim okriljem delovale še kmetijsko pospeševalne službe, ki jih je financiralo kmetijsko ministrstvo. Zdaj od države ne dobimo nobenega denarja več in smo popolnoma odvisni od lastnega poslovanja. Nekateri prilagoditve smo morali narediti že zaradi tega, zdaj delamo na strukturnih spremembah v trgovinskem delu. Treba je vedeti, da so trgovine za nas zelo pomembne, ker kar polovica denarja za mleko pride v zadrugo v obliki kompenzacije. Kmetijski del bo bolj problematičen, ker smo odvisni od naših partnerjev. Če se oni ne bodo prav

odzvali na vključevanje v EU, bomo posredno prizadeti tudi mi. Pri Ljubljanskih mlekarnah, ki so največja mlekarna v Sloveniji, smo si kmetijske zadruge skupno sodelovanje pri odločitvah zagotovile z ustanovitvijo podjetja Mlekodel, ki je 27 odstotni lastnik Ljubljanskih mlekarn.

Kako ocenjujete svoje delo v KZ Stična?

Menim, da smo od leta 1995, odkar sem predsednik KZ Stična, uspešno delali. V tem času smo preuredili več trgovin in centrov, letos nas čaka še ta v Ivančni Gorici, potem pa bo trgovski del urejen in se bomo morali bolj posvetiti odkupu pridelkov in živine ter sodelovanju s kmeti. V sklopu KZ deluje tudi hranilno-kreditna služba, ki za člane in druge kmete posreduje bančne storitve: izplačila za odkup živine, mleka, lesa, krompirja, državnih subvencij, pomoč pri suši, daje pa tudi kratkoročne in dolgoročne kredite. Prizadevamo si, da bi okence te službe prestavili na kakšno bolj primerno mesto in ga posodobili - zdaj je namreč v drugem nadstropju našega poslovnega objekta v Ivančni Gorici, kar predvsem starejšim predstavlja arhitekturno oviro. Prav tako si želimo ponudbo bančnih storitev razširiti.

Janja Omahen

V stiškem gasilskem domu je bil 10. marca občni zbor članov Kmetijske zadruge Stična, ki se ga je udeležilo 70 članov (kmetov in zaposlenih v KZ). Izvedeli smo, da je KZ lansko leto zaključila s minimalnim dobičkom, ki so ga prenesli v zadržne rezerve. Posebej so izpostavili dobro poslovanje železnin v Radohovi vasi in Zagradcu ter samopostrežne trgovine v Ivančni Gorici. Na občnem zboru so sprejeli tudi plan za leto 2002: največja investicija bo oskrbovalni center v Ivančni Gorici, zaprli pa bodo železnini v Stični in Ambrusu.

Člani KZ Stična so zadovoljni z lanskim odkupom mleka in pitancev - KZ je v letu 2001 odkupila nekaj manj kot pet milijonov litrov mleka in 1050 pitancev (še enkrat toliko kot leto prej), nekaj razočaranja pa je prinesel odkup krompirja.

PRIPOROČENI HIBRIDI KORUZE v letu 2002

Pactol SUMO - zrelostni razred 310, poltrdinka, primerna za pridelavo zrnja in silaže iz cele rastline. Hibrid je manj občutljiv na poškodbe kot sulfonilsečni herbicidi.

LG 23.06 - zrelostni razred 320, zobanka, za vse načine pridelave, dobro prenaša sušo, dobra energetska vrednost in prebavljivost.

PR38 F70, zrelostni razred 330, poltrdinka, za zrnje in silažo, je srednje odporna na sušo, primerna za srednje težka tla.

DK 300 - zrelostni razred 330, poltrdinka, visok potencial za pridelavo zrnja, odlična prebavljivost in konzumacija.

Queen - zrelostni razred 330, poltrdinka, za intenzivno pridelavo zrnja in silaže.

Anjou 292 - zrelostni razred 330, zobanka, primerna za pridelavo zrnja.

Pelican - zrelostni razred 340, zelo dober za silažo, primeren za težja tla, dobro prenaša gost sklop 95.000 rastlin/ha.

Gregor - zrelostni razred 345, zobanka, primerna za zrnje in silažo.

Anjou 400 - zrelostni razred 360, zobanka, primerna za zrnje in silažo, rastline imajo močan koreninski sistem, zato je hibrid prilagojen sušnim razmeram.

PR38 P05 - zrelostni razred 360, zobanka, za zrnje in silažo, primerna za vse tipe tal (nadomestilo za Evo).

PR37 H24 - zrelostni razred 370, trda zobanka, za silažo, za vse tipe tal, zelo tolerantna na sušo.

Peso - zrelostni razred 380, zobanka, za zrnje in silažo v vseh pridelovalnih območjih, primerna za intenzivno tehnologijo.

Occitan - zrelostni razred 380, zobanka, za zrnje in silažo, je mehka zobanka, dobrega okusa, dobra ješčnost in prebavljivost, silaža se zelo dobro tlači, dobro prenaša daljša sušna obdobja.

PR38 A24 - zrelostni razred 380, trda zobanka, za zrnje in silažo, dobra prebavljivost zaradi visokega deleža zrnja v silaži.

Furio - zrelostni razred 390, zobanka, za zrnje in silažo, prilagodljiva na slabše rastne pogoje, ima standardno visoke pridelke.

Darja Janežič, kmet.ing.

VRTEC OBVEŠČA STARŠE

Obveščamo vse starše ali zakonite otrokove zastopnike, ki želijo vključiti otroka v VVZ Vrtec Ivančna Gorica v šolskem letu 2002/2003, da to lahko storijo z obrazcem Vloga za vpis otroka v vrtec, do vključno 30.4.2002.

Obrazec Vloga za vpis otroka v vrtec lahko dobite na upravi vrtca ali v katerikoli enoti zavoda.

V vrtec bomo sprejemali otroke od 2. leta (Ivančna Gorica, Šentvid, Višnja Gora) oziroma od 3. leta (Stična, Muljava, Zagradec) do vključitve v osnovno šolo. Vloge, na katerih bo razvidno, da je kandidat za vrtec premlad, ne bodo obravnavane.

V primeru, da bo prijavi za sprejem otrok v vrtec več, kot je prostih mest, bo o sprejemu odločala Komisija za sprejem otrok v vrtec. Komisija opravlja sprejem oziroma odklon otrok po Pravilniku o sprejemu otrok v VVZ Vrtec Ivančna Gorica, ki je bil objavljen v prilogi občinskega glasila Klasje marca 2001. Pravilnik lahko preberete tudi na oglasnih deskah (kotičkih za starše) po vseh naših enotah in na upravi vrtca.

Branka Kovaček
ravnateljica

II. pohod po KS Metnaj

Izgleda, da se je zgodnjepomladanski pohod po KS Metnaj odlično prijel. Tako smo se tudi letos, drugo nedeljo v marcu, zbrali v Mekinjah, kjer je bil start pohoda. Po uvodnem pozdravu ter razdelitvi ličnih zgbank, kjer so bili osnovni podatki o pohodu, smo se v lepem sončnem jutru podali na pot.

Za razliko od lani in v želji, pokazati pohodnikom čim več skritih poti in koticov, smo letos prehodili nasproten krog kot lani. Tako smo se iz Mekinj preko gozda, kjer so nas izza ograje zvedavo opazovali lepi konji, mimo Barbare napotili proti Metnaju.

Na čelu kolone, nekaj korakov pred ostalimi, korajžno ubirata pot mlada pohodnika Jure in Martin, ki pa pred razpotji še pogledata nazaj in se prepričata, katera pot je prava. Zanimiva družina kakih 150 pohodnikov, opremljenih z nahrbtniki in palicami, se s hitrim tempom bliža Metnaju. Mimo obnovljene in urejene cerkve sv. Magdalene, ki se kot posebnost skriva v dolini, pridemo do prijaznega doma Migličevih, kjer nas na dvorišču svojega kmečkega turizma prijazno pogostijo. Prva poteza je tako za nami, uredimo nahrbtnike, zategnemo čevlje in nadaljujemo proti Hladnemu. V ospredju kolone se čudimo tudi prijazni psički Riki, ki otovorjena s

torbo, živahno nosi okrepčila za svojega gospodarja.

Iz Hladnega zavijemo navzdol v gozd in po lepi, prijazni poti pridemo do domačije Dermožnikovih. Opustela kmetija z razpadajočim mlinom, ki je včasih preživel številno družino, zdaj sameva in propada. Tukaj so tudi prva zajetja pitne vode za stiški vodovod. Po dolini stiškega potoka ob poti občudujemo šope zvončkov in kronic ter teloha.

Naša pot se iz doline kaže vzpenjati proti Poljanam. Ko grizemo kolena navkreber, s prijatelji "čvekamo" o vsakdanjih stvareh ter se čudimo prelepemu resju, ki cveti ob poti. Razmišljamo tudi, od kod pravzaprav lokalna krajevna imena, kot so: Babje koleno, Klemptova rt... in še nekatera, za katera je veliko razlag, pravzaprav odvisnih od fantazije tolmača. Pot, ki jo zdaj trudoma premagujemo, je bila včasih edina pot Poljancev v Stično. Starejši pripovedujejo svoja doživetja, ko so kot šolarji vsakodnevno peščili tod po učenost.

Ko se prebijemo iz gozda, pridemo na strme rebri poljanskih polj. Veliki, sodobni nasadi jablan in jagod so le odraz novih usmeritev in novih iskanj. Po napornem vzponu nas sedaj pogostijo pri Janežičevih. Kako prija 'stamprle' domačega in slastno jabolko. Stojnica nam ponuja

tudi dobrote, ki jih pripravijo naše gospodinje. Ko si malo oddahnemo, spet v kolono, pa proti vrhu Obolnega. To je naša najvišja točka (776m). Žal je okolica rahlo v meglicah, tako da razgled ni tako lep, vendar je pred nami kar dobršen del Dolenjske in Zasavja. Spustimo se do kmečkega turizma Berčon, kjer nas čaka pijača našega sponzorja Pivovarne Union ki poteši žejo po naporni poti. Berčonovi nas pogostijo tudi s čajem in žganjem, zadišijo nam tudi omamne dišave iz njihove kuhinje.

Zdaj moramo naprej preko Osredka, Planine in Debeč do Belentina. Prečkamo potok Bukovica, ki še poganja mlinsko kolo, mlada družina na domačiji pa ohranja življenje v težkih razmerah. Hud vzpon proti Pristavi našo kolono še dodatno raztegne. Starejši se večkrat ustavimo, opremo na palice, iz nahrbtnika potegnemo poživila, pa gre spet naprej. Tako se mimo cerkvice sv.

Lamberta prebijemo do Pristave. Že od daleč slišimo glasbo, ki nas vabi na kmečki turizem Okorn, kjer imamo pohodniki zaključno prireditev. Okornovi nas prijazno postrežejo z golažem, ob tem pa nam ansambel Krjavliji igra vesele viže. Kljub naporni hoji so nekateri tudi zaplesali. Na koncu je najmlajši pohodnik Jure izžrebal nagrade donatorjev.

Raztegnjena kolona se je se zbrala okrog vabljive mize.

Nagrade so proizveli in pridelali ter usluge kmetij in posameznikov z našega področja, za kar se jim lepo zahvaljujemo. Zatem se preko Dobrave spustimo do Mekinj, kjer našo pot zaključimo. Spet smo zmagali!

Tako smo obhodili vseh deset vasi KS Metnaj oz. 16 kilometrov prekrasnih poti po lepi zgodnjepomladanski naravi. Tudi blizu 1000 metrov vzponov nam je dodobra pognalo kri po žilah in prepihalo pljuča.

Pri organizaciji pohoda so nam pomagali naši stalni partnerji: Pivovarna Union in Pekarna Grosuplje

ter pokrovitelj KS Metnaj. Zahvala gre tudi kmetijam in posameznikom, ki so prispevali nagrade za žrebanje. Hvala tudi vsem trem kmečkim turizmom pa tudi odličnemu ansamblu Krjavliji iz Stične.

Posebna zahvala članom moje družine za pomoč pri organizaciji ter Heleni Janežič za lično izdelavo zloženke in Bojanu Zajcu za slike s pohoda, katere ste si že naslednji dan lahko ogledali na internetni strani: www.pohod.gajba.net, kjer vas čakajo še danes.

Vidimo se torej naslednje leto!

Lojze Podobnik

ŠPORTNI DAN

POHOD NA KITNI VRH

V sredo, 13. marca je naša šola organizirala športni dan. Jutro je bilo hladno, a sonce je že prijazno oznanjalo pomlad. Popilo je še zadnje slano, ki se je tu pa tam obdržalo do osme ure zjutraj. Zbrali smo se pred šolo in se s šolskim avtobusom odpeljali do Muljave. Bilo nas je kar veliko, saj so se pohoda udeležili vsi razredi osnovne šole Zagradec. Prijetnega vzdušja, smeha in otroške razigranosti ni manjkalo. Naši učitelji, skrbni spremljevalci, so bili dobre volje, zato sem čutil, da se bo dan končal veselo in bo poln prijetnih doživetij. Pri Muljavski cerkvi smo izstopili in mlada kolona je sedaj krenila na pot peš. Stvar je postala resna. Pohod na Kitni Vrh se je začel. Morda malce tiše, a vendar korajžno smo vzeli pot pod noge in hitro je Muljava ostala za nami. Čelo kolone je zavilo v hrib in nas skozi gozd vodilo do manjše vasice Sušica. Tu so nas ob cesti pozdravljale lepo urejene hiše, prava kmečka poslopja, v katerih živijo in pridno delajo prijazni ljudje.

Na koncu vasi smo pohodniki nadaljevali pot po makadamu. Hodili smo po gozdni poti, ki je vodila na Kitni Vrh. Kamnita in vijugasta cesta je zahtevala trd korak. Sonce je toplo pripekalo skozi gole veje, zato so topla oblačila postajala odveč.

Po polurni hoji se je gozd nenadoma razprl. Že malo utrujeni, žejni in lačni smo se razveselili igrišča na Kitnem Vrh. Razveselili smo se tudi dobrih vaščanov in naše kuharice, gospe Štefke Blatnik, ki so nas pričakali ob obloženi mizi. Posedli smo na klopec, se okrepčali, hitro spočili in ni bilo več ovir za pošteno igro nogometa. Vesele vzklike razigranih šolarjev je bilo gotovo slišati daleč naokrog.

V vasi Kitni Vrh živijo prijazni in družabni ljudje. Igrišče so zgradili na prostoru, kjer ni betona ali asfalta in ne avtomobilov. Tu se lahko otroci igrajo po mili volji. V poletnem času se tu lahko nadihaš svežega zraka, se ohladiš v senci dreves, sprostiš odvečno energijo na igrišču, dobroščni vaščani pa poskrbijo, da se popotniki tega kraja radi spominjajo in se zopet vrnejo. Tudi šolarji, pohodniki ne bomo kmalu pozabili tega dne. Želim si, da bi se še kdaj zbrali na igrišču na Kitnem Vrh. Vsi zadovoljni smo se po bližnji poti vrnili v šolo.

Uroš Bonifer, 4. razred
Podružnična šola Zagradec

Romarska cerkev in znamenje z nišo v zaselku Sveti Rok pri Šentvidu (2)

Vaška kapelica predstavlja poleg romarske cerkve sv. Roka drugo zanimivost zaselka. V resnici gre za znamenje z nišo, ki stoji na Krištofovem vrtu ob glavnem križišču. Znamenje sodi med najlepše primerke tega tipa na Dolenjskem. Kdaj in s kakšnim namenom je bilo postavljeno, ne vedo več niti najstarejši domačini. Priznani umetnostni zgodovinar in raziskovalec znamenj na Slovenskem Marijan Zadnikar domneva, da bi bilo lahko znamenje pozidano že konec 17. stoletja. Zagotovo je stalo v drugi tretjini 18. stoletja, saj je vrisano v jožefinskem vojaškem zemljevidu (1763 - 1787). Sedanje zunanjo podobo pa je dobilo s predelavo v drugi polovici 18. ali v začetku 19. stoletja.

Znamenje ima pravokoten tloris z daljšo obcestno stranico. Fasade ima členjene s pilastri in slepimi pravokotnimi plitvimi nišami v dveh nivojih ter profiliranim strešnim vencem. V obcestni stranici ima večjo nišo, ki je v zgornjem delu polkrožno zaključena in okrašena z motivom školjke. V njeni notranjščini stoji, podobno kot v romarski cerkvi, lesen kip sv. Roka. Znamenje je pokrito s čebulasto bakreno streho.

Pred približno desetimi leti so domačini znamenje skrbno obnovili (poskrbeli so za prenovo ostrešja, z

barvamj so osvežili njegovo fasado ter barvno zaščitili kip v notranjščini niše). Za urejeno okolico z okrasnim grmovjem, vrtnim cvetjem in sadjem skrbi danes Ana Krištof, ki pravi, da se je pred nekaj leti znamenje nevarno nagnilo. Zaradi tega nekoliko spominja na poševni stolp v Pisi. Tega se zavedajo tudi ostali domačini, zato razmišljajo, da bi ga v bližnji prihodnosti veljalo postaviti bolj pokonci in s tem preprečiti, da se prevrne. Vsekakor bi ob tem veljalo, da se prej posvetujejo

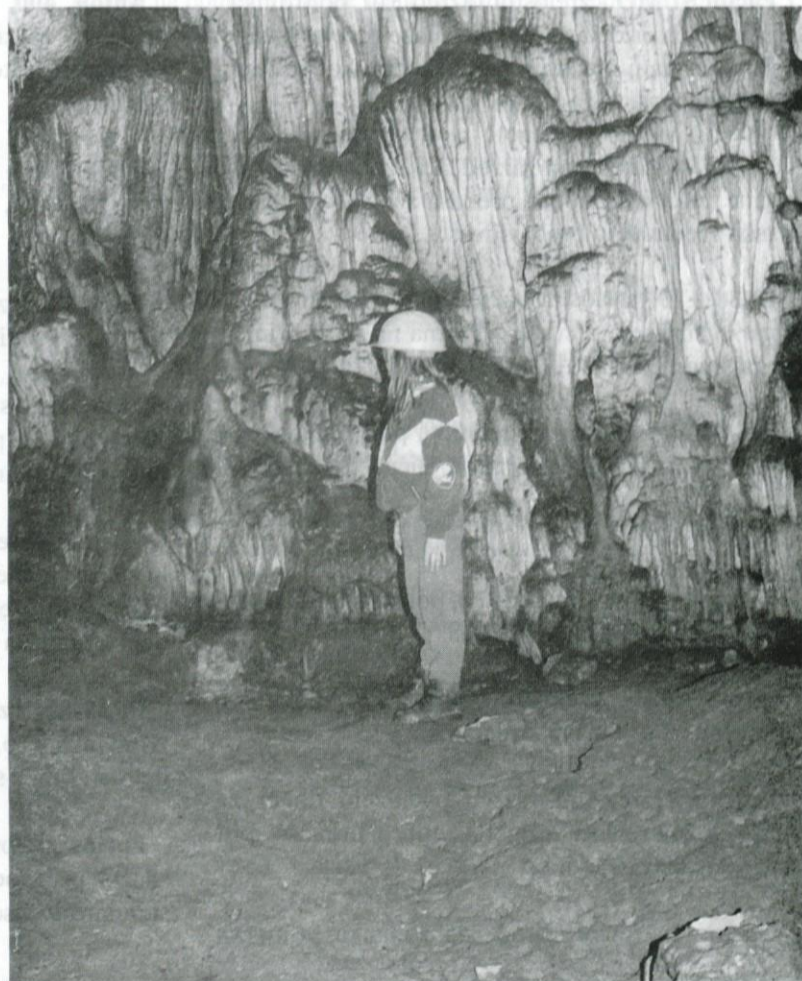
še z usposobljenimi strokovnjaki s pristojne spomeniškovarstvene službe, ki bi jim na podlagi izkušenj s podobnimi primeri znali pomagati z nasveti.

Na območju občine Ivančna Gorica sodi predstavljeno znamenje med starejša, kvalitetno zgrajena in stilno zanimivejša znamenja z nišo. Zato bi bilo treba predlagati, da ga razglasijo za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Dušan Štepec

V PODZEMLJU SUHOKRANJSKEGA KRASA

Foto: L. Sever

KS Metnaj ima svoj grb

Svet KS Metnaj je na svoji februarjski seji potrdil in sprejel grb, ki ga bomo uporabljali v naših uradnih dokumentih in bo predstavljal našo krajevno skupnost.

Grb je ščitaste oblike, na zelenem polju pa je upodobljena kača, ki požira otroka. Okrog te kače je v krogu deset zvezdic, ki predstavljajo naših deset vasi in asocirajo na evropskost. Kača v grbu pa je povzeta po družinskem grbu Viride Viskonti, ki je v letih od 1391 do 1414 živel v gradu na Pristavi.

Virida Viskonti je bila vdova po avstrijskem vojvodu Leopoldu, ki je v letu 1386 padel v boju s Švicarji. Njeni otroci so jo krivili za očetovo smrt, češ da ga je v pogubne boje poslala njena nečimrnost, zato so jo pravzaprav pognali v dolensko zakotje oz. v lovski grad na Pristavi. Tu pa je vdova Virida pokazala predvsem drugi obraz. Bila je dobra z reveži in darežljiva do stiških meni-

hov, ki so jo leta 1414 pokopali v stiški baziliki, kjer še danes vidimo njen nagrobnik s kačo oz. grbom Viskontijev.

Sicer pa je vdova Virida izhajala iz znamenite milanske fevdalne družine in se je poročila na avstrijski dvor. Vpliv in moč Viskontijev je viden še do današnjih dni, saj so potomci te družine lastniki pomembne avtomobilske znamke Alfa Romeo. Če natančno pogledamo njihov znak, je tudi na njem upodobljena kača.

Zgodovinsko ozadje za izbor našega grba je torej jasno. Upamo, da nam bo ta grb pomagal k enotnosti in skupnim ciljem vseh desetih vasi KS Metnaj.

Lojze Podobnik

Vrtec na Muljavi

V prostorih osnovne šole na Muljavi je našla svoj dom tudi dislocirana enota Vrtca Ivančna Gorica, in sicer skupina Medvedki, ki jih vodi vzgojiteljica Tatjana Zorec ob pomoči vzgojiteljice Darinke Kerme.

Letos skupina šteje 24 otrok v starosti od treh do sedmih let, v vrtcu pa je organizirana tudi mala šola.

V petek, 22. marca, smo se starši zbrali v igralnici Medvedkov na slovesni podelitvi Palčka Bralčka, naši nadebudneži pa so se, ob pomoči vzgojiteljice seveda, spomnili tudi materinskega dne.

Projekt Palček Bralček je ambiciozno zastavljen program knjižne vzgoje, ki skuša vsakemu otroku približati brano besedo, ga naučiti ceniti in razumeti knjigo ter posredovati njeno vsebino tudi drugim.

Otrok si z razpisane seznama izbere tri pravljice in pesmico.

Ob tem je treba pripomniti, da nam, ki živimo na Krki, nikoli ni bilo treba iskati knjige drugod kot v naši majhni knjižnici na Krki.

Knjižnica je izpostava enote Ivančna Gorica, je prenovljena in opremljena z

računalnikom, odprta pa ob petkih in sobotah.

Zlasti otroci, od najmlajših pa do šolarjev višjih razredov, bodo tu našli obilo raznovrstnega branja, pa tudi starejši bralec ne bo odšel razočaran.

Po obisku knjižnice sledijo večeri skupnega prebiranja in pogovarjanja, risanja motivov, ki so otroka v knjigi najbolj pritegnili. Vsebinsko knjige nato malček predstavi svojim prijateljem v vrtcu, svoji vzgojiteljici, kar se tudi vidno obeleži z dogovorjenimi simboli.

Mojca Koželj

To popoldne je 18 muljavskih Medvedkov prejelo knjižne nagrade za uspešno opravljene naloge, ki jim jih je postavil Palček Bralček. V projektu sodeluje kar največje število otrok, razen res najmlajših.

Obenem so pripravili igrico Pikapolonica in pikice ter predstavili celo vrsto pesmic in recitacij, ki so se jih naučili v vrtcu.

Ob zaključku so nam postregli s piškoti, ki so jih spekli sami. Bili so dobri, kot je dobro to, za kar se v prijetni, pisani igralnici na Muljavi vsak dan trudita vzgojiteljici Tatjana in Darinka, skupaj z našimi otroki.

Mojca Koželj

TA DAN

Kako čuden je ta dan?!

Tako soparen.

Kot ustnica, ki blisk tli z nje,

ali tesnoba v srcu, ki ujeda vse.

Tako tesnobno je. A zakaj?

Je odgovor v sovraštvu?

Je!

Bila je ljubka in ljubeča,

navzven bila je ena sama sreča.

Kot leta razjedajo vse,

tudi v njej vsa lepota sveta

utonila je.

Ni več čakala in ni jokala,

ni več ljubila - le še sovražila:

prekletstvo žensk,

ki so uničile ji dušo

in njih,

ki prikrivali so razuzdanja krušo.

Priklicala je vse nazaj,

saj hotela je vrniti

za vse, kar je trpela.

Zdaj le še spomin nanjo živi...

Maščevanje? Kje ste vsi?

Andreja M.

ŽIVLJENJE

ZVEČER, KO DAN
OČI ZAPRE
POLJUBIM NEBO,
KO Z ZVEZDAMI OBSUJE SE.

V TIŠINI NOČI PREBUJA
SE POMLAD.
TAKO LEPO JE!
MAVRIČNOST ŽIVALSKIH

VRST POMEŠA SE V GOZDU.
ŠE NJIM JE LEPO!
VESELIJO SE ŽIVLJENJA,
PA ČEPRAV MOGOČE
SPLOH NE VEDO,
KAJ IN KDO JE TO.

Andreja Miše

Bomax d.o.o., Muljava 22a, 1295 Ivančna Gorica

**zaposli za določen čas
frizerko - pripravnico
ali že izučeno frizerko.**

Cenjene prošnje pričakujemo na omenjeni naslov.

Bomax

Javni sklad Republike Slovenije za
kulturne dejavnosti

Območna izpostava Ivančna Gorica

Cesta II. grupe 17, 1290 Ivančna Gorica, Slovenija, tel.: + 386 1 78 69 070, e-pošta: oi.ivančna.gorica@slkd.si

PREGLED DOGODKOV

1. 14. marca je v Ribnici potekalo medobmočno srečanje otroških folklornih skupin. Iz območne izpostave Ivančna Gorica sta se ga udeležili dve izbrani skupini, in sicer: otroška FS Vidovo Šentvid pri Stični pod vodstvom Boštjana Genoria in otroška FS osnovne šole Kopanj pod vodstvom Olge Gruđen. Obe skupini sta na reviji po mnenju selektorice zelo presenetili.

2. V torek, 19. marca 2002, je bila v Osnovni šoli Šentvid pri Stični območna revija predšolskih, otroških in mladinskih pevskih zborov v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica. Za začetek sta se predstavila dva predšolska zbora iz ivanškega in dobrepoljskega vrtca. Sledil je živahen nastop devetih otroških pevskih zborov iz osnovnih šol občin Ivančna Gorica, Dobropolje in Grosuplje. Za konec sta polno avlo šentviške šole navdušila dva mladinska zbora, prvi je zapel dobrepoljski in nato še šentviški pevski zbor. Strokovna selektorica za glasbeno dejavnost, gospa Majda Hauptman, je za medobmočno revijo izbrala tri otroške zборе, dva prihajata iz naše občine. To sta: Otroški pevski zbor Podružnične šole Stična, ki veselo prepeva pod vodstvom gospe Marte Okorn, in Otroški pevski zbor Osnovne šole Ferda Vesela pod vodstvom uspešne vodje Marte Steklasa.

3. Zadnji teden v marcu pa je v Kulturnem domu Grosuplje potekal pravi otroški gledališki maraton. Na območni reviji otroških gledaliških in lutkovnih skupin v organizaciji JSKD OI Ivančna Gorica je iz naše občine nastopilo pet dramskih skupin. Iz podružnične šole Stična je pod vodstvom vztrajne mentorice Mateje Humar nastopilo Gledališče Škrat, ki je predstavilo dve igrici: Medvedek gre v šolo in Pravljičica o vetru. Otroci so s pomočjo glasbil, petja in lutk na dveh zelo lepo izdelanih scenah vzpostavili pravo pravljico v zdušje. Iz osnovne šole Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični sta se predstavili dve skupini s podobno mačjo tematiko. Glasbeno-dramska skupina pod vodstvom Marte Steklasa nam je v Smetiščnem mucu zaigrala nasprotja med bogastvom in revščino, dramska skupina 4. b razreda pa je s pomočjo učiteljice Polone Lampret nastopila v igrici Pes in mačka. Za konec so se predstavili mladi gledališčniki iz osnovne šole Stična, ki vadijo pod mentorskim vodstvom profesorice Marije Strnad in glasbene pedagoginje Valerije Rančigaj. Zaigrali so dva prizora s skupnim naslovom Na turistični kmetiji. Selektorica Simona Zorc Ramovš si mora ogledati še deset predstav, da bo med osemnajstimi skupinami izbrala najboljšo za medobmočno srečanje. O tem bomo poročali v naslednji številki.

NAPOVED DOGODKOV

Naše najboljše kulturne skupine, izbrane na območnih srečanjih občin Ivančna Gorica, Dobropolje in Grosuplje, bodo po izboru strokovnih selektorjev nastopile na medobmočnih srečanjih osrednje slovenske regije. V aprilu napovedujemo:

1. V četrtek, 4. aprila, bo v Kulturnem centru v Litiji potekala medobmočna revija mladinskih pevskih zborov. Kogar veseli petje mladih pevcev, lahko ob 17.30 prisluhne mladinskim pevskim zborom iz desetih območnih izpostav. Iz območne izpostave JSKD Ivančna Gorica bo nastopil mladinski pevski zbor osnovne šole Dobropolje in podružnične šole Struge pod vodstvom Romana Gačnika. Mladinske zборе bo strokovno spremljala gospa Janja Dragan.

2. V torek, 9. aprila, bo v gledališki dvorani delavskega doma v Trbovljah potekala medobmočna revija otroških pevskih zborov pod strokovnim vodstvom gospe Majde Hauptman. Območna izpostava Ivančna Gorica ima močno zasedbo, saj je na revijo poslala kar tri otroške zборе, in sicer: otroški PZ OŠ Stična (Marta Okorn), otroški PZ OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični (Marta Steklasa) in otroški PZ OŠ Dobropolje (Rezka Šuštar). Držimo pesti, da se bodo kar najbolje odrezali!

3. V Kočevju bo v sredo, 10. aprila, potekalo medobmočno srečanje otroških lutkovnih skupin. Naši izbrani lutkarji so zaenkrat še skrivnost.

4. Konec aprila, natančneje 25. in 26. aprila, pa bo na Vrhniki potekalo medobmočno srečanje najboljših otroških gledaliških skupin. Tudi o tem srečanju bomo še poročali.

V organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Ivančna Gorica - pa bomo aprila pripravili dve odmevni prireditvi: • v petek, 19. aprila, bo v Kulturnem domu Ivančna Gorica ob 20. uri potekala območna revija odraslih folklornih skupin. Revijo bo spremljala gospa Neva Trampuš; • v petek, 26. aprila, pa bo ob 20. uri koncert partizanskih pesmi, posvečen 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju.

Pevci in folkloristi, pohitite s prijavi!

Priprava: Barbara Rigler

Vodja JSKD OI Ivančna Gorica:
Tatjana Lampret

KRATKE KULTURNE

(pripravljala Ksenija M.)

JANA ZUPANČIČ PREJELA ZLATOLASKO, ŠTUDENTSKO PRIZNANJE ZA IGRO

O Jani Zupančič, obetavni igralki iz Ivančne Gorice smo že pisali. Tokrat lahko povemo, da je kot študentka 3. letnika na igralski akademiji za glavno vlogo v predstavi Marka Ravenhilla Shopping and Fucking prejela Zlatolasko. To je priznanje najboljšim igralcem, študentom, ki jo v maniri pravih oskarjev tudi podelijo študenti. Čestitamo!

KATERA BO IGRALA MANICO V SEDANJI IZVEDBI DESETGA BRATA NA MULJAVI

Predstava Deseti brat se je na Muljavi igrala že večkrat v več igralskih zasedbah in pod očesom različnih režiserjev. Tudi Manico je igralo že več deklet. Tako vemo, da je prvo Manico še v začetku stoletja pod muljavskega skednjem odigrala Tinca Končina. Kdo jo bo odigral letos, so bila ugibanja, ki sedaj to niso več. Irena Tekavec z Muljave se že pripravlja na vlogo mladenke, ki je profesorju Kavezu zmešala glavo.

SERIJA NASTOPOV ČLANOV ŠENTVIŠKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA

Koledar kulturnega društva iz Šentvida je v aprilu na gosto popisano. Tako bo 6. aprila ob 19.30. uri v kulturnem domu letni koncert folklorne skupine, 12. aprila ob 20. uri letni koncert zborov. 14. aprila po maši, torej ob 11. uri bodo zbori priredili koncert na Primskovem. Igralci bodo gostovali na raketni in v Šentvidu nad Ljubljano, plesalci pa v Portorožu in na Bogenšperku.

Vsekakor jim privoščimo lepe prvomajske praznike.

GOSTUJEJO TUDI ZAGRADČANI

V navezi s šentviško folklorno skupino (njihova mentorica je Nataša Čuček, prav tako kot je mentorica šentvidčanom), bodo tudi zagraški plesalci v aprilu predvsem gostovali. Najprej v Portorožu.

ŽEGNANJSKI ŠTRUKLJI NA GRADIŠČU

7. aprila bo na Gradišču žegnanjska maša ob 10. uri in po njej še, kakor se spodobi, žegnanjski štruklji in kozarček ter prijetno druženje vseh, ki bodo prišli, kakor upajo organizatorji, v lepem vremenu na to prijetno izletniško točko. Nabirka bo ta dan namenjena obnovi kritine zvonika.

NOVA PESNIŠKA ZBIRKA KAROLINE ZAKRAJŠEK

Karolina Zakrajšek je izdala novo pesniško zbirko, dosedaj četrto. Čeprav sedaj živi v Grosupljem, nikoli ni pozabila rodnega kraja, Kuželjevca pri Zagradcu, in krajev iz njenega otroštva. Veliko njenih pesmi se tokrat dotika prav te tematike (pesmi Kamni Vrh, Jurčičeva pot, Stiški samostan, Mlin na Krki, Vas na hribu, Med zelenimi gozdovi itd.). Tako je tudi pesniški zbirki dala naslov Suha krajina - odmevi čutenj. V njej najdete tudi veliko ljubezenskih pesmi in nekaj njenih krajših pripovedk. Pesniška zbirka je izšla pri založbi Drumac iz Maribora.

KONCERT LJUDSKIH PESMI IN PLESOV

V soboto, 16.3. 2002 sta se na celovečernem koncertu predstavila zagraška folklorna skupina pod vodstvom Nataše Hribar in pevski zbor z dirigentom Robijem Kohkom. Pevski zbor se je predstavil s sklopom ljudskih pesmi, ki so jih priredili slovenski skladatelji, eno od pesmi pa je priredil sam zborovodja. Med posameznimi nastopi pevskega zbora se je predstavila folklorna skupina z belokranjskimi in dolenskim plesi. Še posebej so navdušili z zaigranim običajem ličkanja. Program pa je dopolnil tudi harmonikar Matej Maver.

Po končanem koncertu se je nastopajočim ter obiskovalcem v natrpano polni dvorani zahvalil predsednik kulturnega društva Stane Kralj. Povabil je vse prisotne na kozarček vina in domače pecivo, ki so ga spekle članice obeh društev. Z obiskom nas je počastil tudi župan občine Ivančna Gorica gospod Jernej Lampret s soprogo. Vsi obiskovalci so bili nad večernim koncertom navdušeni in so izrazili željo, da bi se kaj podobnega v Zagradcu še večkrat ponovilo.

Helena Zaletelj

KULTURA V IVANČNI GORICI SE DOGAJA

ZAMETKI KULTURE V IVANČNI GORICI SEGAJO V ZAČETEK TEGA STOLETJA

Nastop mešanega pevskega zbora ob letošnji proslavi 8. marca

Veliko besed je že bilo na račun zaspanega kulturnega življenja v Ivančni Gorici. Vseeno bi se tokrat radi spomnili svetlih obdobij in napisali nekaj o tistih, ki še vztrajajo in ponovno obujajo kulturno življenje v okviru Kulturnega društva Ivančna Gorica.

Po besedah domačina Franca Kalarja izvemo, da je bilo kulturno življenje v Ivančni Gorici živahno že v začetku prejšnjega stoletja. Prekinila ga je prva svetovna vojna, a se je zopet razmahnilo po letu 1925, ko je bilo ustanovljeno društvo Sokol. Prvi vidni sad tega gibanja je bila ustanovitev tamburaškega orkestra v letu 1927. Pod Sokolovim okriljem so kasneje delovali še pevci in igralci. France Kalar ugotavlja, da je kulturno življenje v tistem obdobju doseglo višek.

Celo med drugo svetovo vojno kultura ni zamrla, po vojni pa sta bila takoj ustanovljena moški in ženski pevski zbor, ki ju je vodil učitelj Juvan iz Stične. Kasneje je zbora prevzel in vodil Pavel Žagar in Šentvida. Živo je bilo tudi dramsko delo, potem pa se je kulturni utrip zopet nekoliko umiril.

PEVCI, IGRALCI, PLESALCI V IVANŠKI DVORANI

Po desetletnem molku je kulturno življenje dobilo nov polet. Spomni-

mo se, da je bil takrat ustanovljen nov pevski zbor na pobudo Nuše Pangerc, ki ga je vodila učiteljica glasbe Ljubica Intihar. Aktivna je bila skupina harmonikarjev pod vodstvom Fani Sever in verjetno bi se našlo še kaj.

Po odhodu zborovodkinje je bilo kulturno življenje zopet osiromašeno, čeprav se je dvorana temeljito prenovila in pogoji za delo so bili dokaj dobri v primerjavi z okoliškimi kraji. Ponovno je zaživelo, ko je krmilo društva prevzela Marjana Hočevar, letošnja dobitnica Linhartove plakete. Marjana je v dvajsetih letih režirala kar sedemindvajset predstav, od teh nekaj odmevnih tudi na ivanškem odru. Kot predsednica pa ve povedati, da se zadnja leta poizkušajo v različnih dejavnostih, ki naj bi pritegnile domačine.

Tako so zopet prenovili dvorano, da je daleč naokoli najbolj prijazna, topla in urejena. V njej se je dobivala plesna skupina, gledališče Pet do pol in pevci. Ponovno so se zbrali tudi igralci, ki so pred skoraj dvajsetimi leti na ivanškem odru odigrali igro Razvalina življenja. Novo uprizoritev uspele drame so načrtovali v maju, vendar so jo zaradi zdravstvenih težav ene od takratnih igralk preložili na jesen. Jeseni naj bi premiero doživela tudi igra, ki jo

pripravljajo sedanji člani skupine Pet do pol.

O MEŠANEM PEVSKEM ZBORU...

Po letošnji uspehi, zdaj že tradicionalni prireditvi ob osmem marcu, ki so jo pripravili člani mešanega pevskega zbora KD Ivančna Gorica, naj spregovorimo še o njih. Pevski zbor se je ustanovil leta 1999 na pobudo Renate Laznik in Vide Gorišek in združuje predvsem upokojence. Med njimi je tudi nekaj drugih pevskega "zagnancev". Predsednica Vida pravi, da so člani novačili kar po domovih in takrat je bilo zanimanje kar veliko, kasneje pa so nekateri poiskali precej izgovorov. Je pa res, da je v Ivančni Gorici močno pevsko udejstvovanje tudi v cerkvi, tako da nekateri pač sodelujejo tam. Jože Armič je podpredsednik pevskega zbora in na vprašanje, zakaj se družijo, pove, da jih skupaj drži predvsem to, da se zelo dobro razumejo med sabo. So zelo resni in redno hodijo na vaje, ki potekajo pod vodstvom zborovodkinje Mojce Intihar, sodelujejo na vseh proslavah v kraju in tudi gostujejo. Zelo dobro se razumejo še z nekaterimi pevskega zbora, predvsem s stiškim in grosupeljskim. Slednjim so bili tudi že na skupnem izletu. Seveda, tudi na izlete gredo, pove Vida, in ne pozabijo na rojstne dneve ter pogostitve ob koncu proslav. Dobra volja je torej pred vsem. Trenutno se že pripravljajo na nastop ob občinskem prazniku.

...IN IVANŠČICAH

V okviru pevskega zbora deluje še ženski oktet Ivanščice, ki jih tudi vodi Mojca Intihar in se dobiva ob torkih, tako kot mešani zbor. Če vas mika sodelovanje v mešanem pevskega zboru, se torej oglasite katerikoli torek ob sedmi uri v dvorani v Ivančni Gorici in se odločite.

V slogi je moč, še vedno velja. Ksenija M.

MEDNARODNI DAN KNJIG ZA OTROKE 2002

Na mednarodni dan knjig za otroke, 2. april, sicer rojstni dan danskega pravljničarja Hansa Christiana Andersena, obide svet poslaničnica ene od nacionalnih sekcij IBBY - International Board on Books for Young People (Mednarodna zveza za mladinsko književnost). Letošnjo poslanico so pripravili v Avstriji. Priznana mladinska pisateljica Renate Welsh je napisala poslanico z naslovom Stopnice iz knjig. Poslanico spremlja plakat, ki je delo ilustratorke Marie Blazejovskyjeve.

Avtorica poslanice Renate Welsh se je rodila 1937 na Dunaju. Za otroke in mladino je začela pisati 1969 in doslej je izšlo več kot 60 njenih mladinskih knjig. S slikanicami osvaja že najmlajše bralce, otroke prevzame s fantazijskimi in realističnimi zgodbami, s problemsko tematiko sodobnih mladostnic in mladostnikov pa si je pridobila bralce tudi v njihovih vrstah.

Za svoje delo za mlade je 1992 prejela avstrijsko častno nagrado za otroško in mladinsko literaturo.

Avtorica plakata Maria Blazejovsky, rojena 1945, se je na Dunaju posvetila študiju umetnosti. Danes je svobodna umetnica, ki se ukvarja tudi z ilustracijo, za katero je prejela več nagrad. Za nekaj knjig je sama napisala tudi tekste, tako tudi za knjigo Ema Pipifilipi, ki je v prevodu

Polonce Kovač izšla pri založbi Didakta 1997.

Poslanica 2002

Renate Welsh: STOPNICE IZ KNJIG

Otrok je sedel v vrtu, ki je bil sicer lep, a vsenaokrog obdan z visokim zidom. Bil je čisto sam. Ne sprašuj, kako se je znašel v vrtu, kdo je skrbel zanj in kdo mu je prinašal hrano. Tega ne vem.

Nekje morajo biti vrata v zidu, je premišljeval. Počasi je stopal ob zidu, otipaval kamne, toda našel ni nobene razpoke, nobene odprtine. Trkal je po zidu. Povsod je zvenelo enako.

Usedel se je pod veliko drevo sredi vrta. Nebo je preletela jata vreščočih ptic. Nenadoma je ležala ob otroku knjiga. Odprl jo je. Zagledal je veliki A in ob njem narisano avto. Na naslednji strani je bil B in ob njem narisano balon.

Ko se je naučil vse črke, se je pojavila druga knjiga, nato tretja, četrta, peta. Otrok je listal po knjigah, vsaka je drugače šelestela. Duhal je knjige, vsaka je drugače dišala. Otrok je najprej bral le črke, nato so iz črk nastale besede in iz besed stavki ter končno zgodbe. Bral je in bral. Jezdil je na slonih in kamelah, se s kajakom spuščal po rekah in na saneh s pasjo vprego, drsel preko ledenih pokrajin. Na

kraljevem dvoru je sedel na zlatem prestolu, pri Indijancih pa na pisani odeji: predvsem pa so bili v knjigah drugi otroci: veseli in žalostni, plahi in predrzni, divji in tihi.

Ko je otrok spal, je sanjal o drugih otrocih. Ko je bral, je bil z njimi. Toda ko se je hotel dotakniti katerega od otrok, se je znašel sam in žalosten.

Potem pa se mu je porodila ideja. Iz knjig je zgradil stopnice, vedno višje, dokler ni z vrha stopnic videl preko zidu. Spodaj je bil še en vrt, v katerem je sedel drug otrok.

"Hej, ti, dober dan!" je zaklical.

Otrok je hrepeneče pogledal in dvignil roke.

Prvi otrok je stopil nazaj v svoj vrt, si naložil polno naročje knjig in se zopet povzpela na zid. Drugi otrok je skrival obraz v dlani in jokal.

"Pazi!" je zaklical prvi. Spuščal je knjigo za knjigo. Kot ptice so počasi pristale v travi. Sedemkrat je moral prinesiti knjige, da je drugi otrok lahko naredil stopnice na svoji strani zidu. Previdno, korak za korakom se je vzpenjal.

Otroka sta si podala roke, se objela in se smejala.

Nato sta skupaj sedela na zidu in bingljala z nogami.

Tanja Pogačar (pripravila prispevek in prevedla poslanico)

TATJANA BRADAČ: LETOŠNJA JURČIČEVA NAGRAJENKA

Na obrobju, pa vedno prisotna

NAJMLAJŠA LETOŠNJA DOBITNICA PRIZNANJA

Tatjana Bradač je druga od treh prejemnikov letošnje Jurčičeve nagrade, ki jih predstavljamo. Priznanje je prejela za svoje delo v Kulturnem društvu Ambrus. Je še mlada, in kot pravi sama, se je počutila malce neprijetno v družbi starejših dobitnikov, ki so svojo predanost kulturi dokazovali skoraj vse življenje. Vseeno je prav, da dobi priznanje tudi kdo od mladih. Za vzpodbudo ostalim, da lahko, kljub mladosti, narediš veliko.

OČE JE HOTEL SINA

Rodila se je leta 1965 in že vse svoje življenje živi v Ambrusu. Pri hiši je pet otrok. Je najstarejša med njimi. Oče je po njenem rojstvu sko-

raj ves teden nazdravljala na sina. Šele kasneje se je sprijaznil s tem, da ima hčerko. Želja po sinu se mu je kasneje izpolnila trojno. Tatjana pove, da je kljub tej začetni nerodnosti čutila vso potrebno starševsko ljubezen. Še posebej je bila navezana na staro mamo Matildo. Od tod izhaja tudi njena posebna naklonjenost do starejših ljudi. Stari mami je menda podobna tudi karakterno. Domači ji rečejo kar Matildka. Razložna je menda predvsem njuna ljubezen do potovanj.

MOČAN STIK Z AMBRUSOM

O svojih potovanjih Tatjana pripoveduje kot o nečem, kar bi moral početi vsakdo, ki se hoče znebiti utesnjenosti in nesamozavestnosti. In utesnjen ter nesamozav-

esten na nek način v majhnem kraju prav lahko postaneš. Čeprav, kot pravi sama, se zelo rada vrača domov. Tudi ko je študirala v Ljubljani, je vsak dan potovala tja in nazaj. Rada ima te ljudi in rada dela z njimi. Kot učiteljica v ambruški šoli je še posebej povezana z njimi.

POTOVANJA SO ODRAZ OSEBNOSTI

Ko jo natančneje povprašamo o potovanjih, izvemo, kakšen človek je pravzaprav. Našteta svoje poti: Rusija, Baltik, Skandinavija, Turčija, Sirija, Islandija, Afrika, Indija, Pakistan, Iran, Afganistan... Rada gre torej med ljudi na obrobju. Tudi sama je taka, kot pravi: najraje na obrobju, pa vseeno vedno prisotna. Funkcij ne mara, reče, kljub temu se dela loti odgovorno.

FUNKCIJA NI NUJNA

Ko našteva, kaj vse je že delala, dobimo vtis, da je temu res tako, da lahko vedno računajo nanjo, ko je treba poprijeti za delo, najsi bo to igranje v gledališki predstavi, režiranje predstav, da je tako, ko v kraj pripelje lutkovno predstavo ali zbira drobiž za UNICEF z otroki. Vsekakor zna na nek način s svojo tiho, a močno energijo prepričati ljudi okoli sebe. Tudi zato so jo verjetno v kulturnem društvu predlagali za dobitnico priznanja.

Ksenija Medved

DRZNI in LEPI GLEMBAJEVI

NAVDUŠILI OBČINSTVO V (PRE)POLNI DVORANI

Kot vsako leto je tudi letos stiška igralska skupina Drzne in lepi pod vodstvom mentorja in režiserja Igorja Grudna pripravila svojemu zvestemu občinstvu novo poslastico, dramo Miroslava Krleža Gospoda Glembajevi.

Somrak propadajočega sveta

Deset let po prvi svetovni vojni, leta 1928 napisana drama odslikava čas in ljudi, ki žive v somraku že propadlega starega sveta, razkrojenih norm in vrednot nekdanje avstroogrske monarhije. Režiser je izredno spretno skrajšal besedilo, saj je izpustil celo dejanje, ne da bi s tem bistveno okrnil razumevanje dogajanja. Drama se v slogu "grozljivke" začne in konča z umorom. Usodni krog nekkih življenj je na ta način sklenjen in nihče od tistih, ki so vanj ujeti, ni sposoben, da bi ga zapustil. Ker ni sposoben katarze, etičnega prevrednotenja lastnih dejanj in odločitev, je obsojen na propad.

Sodobnemu gledalcu je režiser na ta način približal intelektualno zelo zahtevno dramo do te mere, da skorajda vsakdo, ki vsaj malo razmišlja, lahko v dogajanju razbere pojave in dileme, ki so značilni tudi za naš čas. Saj tudi naša tranzicija pozna neštete Glembaje, pa tudi mnoge Fanike Canjek (ki sicer iz obupa še ne skačejo skozi okno, pač pa potrpežljivo garajo tako rekoč zastoj za stroji nekkih novodobnih Glembajev

ali pa brezposelne čakajo na zavodih za zaposlovanje).

Bogati odrski liki - odlična amaterska predstava

Mladi igralci so režiserjevi viziji dosledno sledili in ustvarili karakterno bogate odrske like. Krleževe drame so celo za vsako poklicno gledališče trd oreh, saj zahtevajo ne le domiselnega režiserja, pač pa tudi izkušen igralski ansambel in dobrega scenografa. Mladi stiški amaterji so tej nalogi popolnoma kos: suvereno obvladujejo oder, tehnika govora jim ne predstavlja težav, odrskim likom so sposobni vdihniti življenje in enkratno individualnost. Za to ima nemalo zaslug Igor Gruden, ki je mladim bolj mentor in prijatelj kot

pa avtoritaren režiser, ki ga je treba slepo ubogati.

Scenografija in kostumografija sta dovolj bogati, da povprečnemu gledalcu pričarata čarobno skrivnostni svet tistih, ki "se kopljejo v denarju". Tudi izbrana glasba, ki temelji na klasiki, tenkočutno napoveduje in spremlja dogajanje na odru.

Vsekakor se letošnje predstave ne bi sramovalo nobeno poklicno gledališče. Veliki Shakespeare je menil, da nam gledališče drži zrcalo, v katerem zremo sami sebe in svoj čas.

Ali je Shakespeare imel prav ali ne, se ob predstavi Glembajevih prepričajte sami.

M.A.Ficko

Gospoda Glembajevi ob mrtvaškem odru tajnega svetnika Ignacija Jacquesa Glembaja

PRIREDITVE V OBČINI IVANČNA GORICA

APRIL 2002

KDAJ	KJE	KAJ	PODROČJE
10.04.2002	Ivančna Gorica	Območna revija otroških folklornih skupin	folklor
20.04.2002	Šentvid	Območna revija odraslih folklornih skupin (JSKD OI)	folklor
27.04.2002	Radohova vas	Svečanost ob dnevu upora	multimed. d.
april	Muljava	Etnografska razstava	likovna d.
april	Šentvid	Srečanje Šentvidov	folklor/glasba
april	Ivančna Gorica	Premiera igre Razvalina življenja (KD Ivančna Gorica)	gledališče
ob četrtkih	Ivančna Gorica	Kinopredstave v Kulturnem domu	film

MAJ 2002

KDAJ	KJE	KAJ	PODROČJE
01.05.2002	Stična	Praznik dela - budnica (KD Godba Stična)	glasba
10.05.2002	Ivančna Gorica	Koncert: Pozdrav maju (KD Ivančna Gorica)	glasba
10.05.2002	Muljava	Območna selekcionirana otroška likovna razstava	likovna d.
17.05.2002	Muljava	Medobmočna otroška razstava	likovna d.
25/26.05.02	Muljava	Ex tempore - tradicionalno srečanje slikarjev	likovna d.
29.05.2002	Ivančna Gorica	Prireditve ob občinskem prazniku	multimed. d.
maj	Ivančna Gorica	Premiera gledališča Petdopol: Selitev (KD Ivančna Gorica)	gledališče
konec maja	Ambrus	Premiera komedije Afera Pouhn kufr (KD Ambrus)	gledališče
ob četrtkih	Ivančna Gorica	Kinopredstave v Kulturnem domu	film

PODALJŠEVANJE IZPOSOJENEGA GRADIVA V KNJIŽNICI

- V knjižnici lahko uporabljate telefonsko storitev, ki nudi avtomatsko podaljševanje roka vrnitve izposojenega gradiva in obenem posreduje tudi aktualne informacije, povezane s knjižnico. Storitve lahko uporabite kadarkoli, saj deluje vse dni v tednu, neprekinjeno 24 ur.
- Če želite podaljšati izposojeno gradivo preko telefona, zavrtite številko 01 563 49 24 (z navadnega telefona, tonsko izbiranje) ali 031 90 90 24 (z mobilnega telefona).
- Pri vpisovanju podatkov uporabljajte tipke telefona.
- Za podaljševanje izposojenega gradiva morate imeti veljavno člansko izkaznico.
- Pri podaljševanju se kot koda za vstop uporablja številka članske izkaznice in letnica vašega rojstva.
- Podaljšujete lahko tudi preko interneta. V knjižnici se dogovorite za vstopno geslo in navodila.

SONČNI ŽAREK

V JUTRANJEM SNU SPOKOJNO SPI,
SONČNI ŽAREK, PETJE PTIC ME ZBUDI.
SONCE POKAŽE SE NAD VASJO,
V HIŠO POSIJE TOPLO IN SVETLO.

ŽE MUKAJO KRAVE, PA ARO ZALAJA,
MEGLICE ZBEŽALE SO IZ MOJEGA KRAJA.
SAJ NOV DAN VESEL PRIHAJA,
SONČKA SVETLOBA ŽE GA OBDAJA.

KAJ DANES BOMO DOŽIVELI,
VESELJE, ŽALOST, MOGOČE TRPELLI.
V ENEM DNEVU SE LAHKO VSE ZGODI,
JUTRANJI ŽAREK NAS RAZVESELI.

VSAK DAN NAS JUTRANJI ŽAREK OBSIJE,
DAN ZA DNEM, TEDEN ZA TEDNOM, LETO ZA LETOM
ENAKA PODOBA RITEM VIJE.
KOT POPOTNIK PO DOLINI SOLZ HITIM,
NOVEGA DNEVA SE RAZVESELIM.

Stanka Ahlin, Grosuplje

Rokometna ekipa SVIŠ-a druga v Bratislavi

Z željo po dokazovanju in čim boljših dosežkih v domačem prvenstvu, se mlade ekipe rokometnega kluba SVIŠ, že vrsto let odpravljajo na turnirje v tujino.

Letos smo opustili misel na sodelovanje na turnirju v Pragi. Na slednjem, smo nastopili kar petkrat. Čeprav praški turnir sodi med najkvalitetnejše in najmnožičnejše turnirje v Evropi je bila želja po spremembi, pač odločilna. Tako smo se odločili, da sodelujemo na turnirju v Slovaški Bratislavi. Turnir je potekal od 1.-3. februarja.

V navado je že prišlo, da se z mednarodnih tekmovanj naši rokometarji vračajo z odličnimi dosežki. Tudi tokrat ni bilo nič drugače.

Na turnirju je Rokometni klub SVIŠ nastopal z dvema ekipama. Z ekipo kadetov (letnik 1985 - 86) in ekipo starejših dečkov (letnik 1987 - 88). Z igralci, vodstvom odprave in starši je odprava štela, kar 48 potnikov. Turnir je potekal v osmih kategorijah. Štiri pri dekletih in štiri pri fantih. Skupaj je nastopilo 62 ekip iz Slovaške, Češke, Litve, Madžarske in Slovenije. Tekme so se igrale v sedmih športnih dvoranah na različnih lokacijah Bratislave.

Kadeti

Rezultati :
Prevent Slovenj Gradec : SVIŠ 21 : 22 (6 : 12)
ŠKP Bratislava A (Slovaška) : SVIŠ 28 : 22 (13 : 7)
HK Slavia Praha (Češka) : SVIŠ 13 : 15 (5 : 8)
ŠKP Bratislava B (Slovaška) : SVIŠ

19 : 25 (9 : 9)
Sokol HC Prerov (Češka) : SVIŠ 20 : 22 (14 : 8)

S štirimi zmagami in enim porazom se je ekipa uvrstila v veliko finale, kjer se je še enkrat srečala z domačo ekipo. Finalna tekma se je igrala v dvorani - ŠH Pasienky (približno tako velika kot Hala Tivoli). Sam ambient je na igralce pustil velik vtis, kot tudi dejstvo, da bodo igrali pred številnim občinstvom. Slednje je bilo, razen domačih privržencev seveda, na naši strani. Finalne tekme so bile namreč na sporedu pred zaključno slovesnostjo, tako da gledalcev ni manjkalo. Igralci SVIŠ - a so se ves prvi polčas enakovredno kosali z nasprotnikom. Popustili so šele v zadnjih minutah prvega polčasa. Drugi polčas se je sicer pričel z željo po spreobrnitvi rezultata, vendar nasprotnik tega ni dopuščal. Nasprotnik je bil pač premočan. Tako so kadeti osvojili 2.mesto in novo odlično uvrstitev, ter nov pokal za klubske vitrine.

Rezultat finalne tekme - ŠKP Bratislava : SVIŠ 28 : 17 (13 : 9).

Za kadetsko ekipo so nastopili : Mitja Pevc, Dejan Srebernjak (vratarja), Aleksander Polak, Dejan Čančar, Sašo Vozel, Tomaž Todorovski, Matej Košir, Gašper Mamilovič, Iztok Strah, in Franci Markovič. V Bratislovo je odpotoval tudi Simon Stopar, ki pa zaradi poškodbe ni igral.

Kot zanimivost velja omeniti, da je organizator razglasil najboljšega igralca finalnih tekem. V kadetskem finalu je bil to naš igralec - Dejan Čančar.

Na turnirju je nastopila tudi ekipa starejših dečkov in osvojila 5.mesto. Slednja je na turnirju nastopila zelo oslabiljena. Saj so bili najboljši igralci uvrščeni v kadetsko ekipo. Tako, da je na tekmah nastopila zelo pomlajena ekipa, ki pa si je s tekmami pridobila ogromno izkušenj. To je zelo dobra popotnica za naprej. Ekipo starejših dečkov so sestavljali : Miha Eržen, Jure Grabljevec (vratarja), Jure Tadini, Janez Svetin, Matevž Potokar, Kristijan Oven, Miha Masle, Igor Gašaprovič, Gašper Stopar, Matjaž Turk, Matic Glavan, Luka Sadar in Žiga Anžlovar. Na tekmah je ekipi vodil Marjan Potokar s pomočnikoma Damjanom Volkarjem in Gregorjem Tadinom.

Rezultati tekem starejših dečkov :

ŠKP Bratislava : SVIŠ 15 : 13
TJ Slovačka Slavia UH (Češka) : SVIŠ 16 : 26
Prevent Slovenj Gradec : SVIŠ 14 : 12
TJ Sokol Pisek (Češka) : SVIŠ 13 : 20
HK SKKP Brno (Češka) : SVIŠ 22 : 11
Termo Škofja Loka : SVIŠ 20 : 9

Tako je za nami še eno rokometno potovanje. Še enkrat več, uspešno. Zahvalil bi se staršem, ki so otrokom omogočili sodelovanje na turnirju, še posebej g. Marku in ga.Nevenki Mamilovič pri realizaciji celotnega projekta "Bratislava 2002".

Za RK SVIŠ Marjan Potokar

BRATISLAVA 2002

Obe ekipi na razglasitvi rezultatov in podelitvi pokalov

Vzgajati otroke v športnem duhu, je bila verjetno odločitev staršev otrok, ki trenirajo roket v RK SVIŠ. Običaj oz. že kar tradicija je, da se RK SVIŠ vsako leto poleg rednih tekem udeleži tudi vsaj enega, če ne dveh mednarodnih rokometnih turnirjev. Ker je bila že kar nekaj let organizirana rokometna odprava v Prago, smo se letos odločili za Bratislavo na Slovaškem. Turnirja sta se udeležili ekipi kadetov in starejših dečkov, trener, nekaj staršev in predstavniki sponzorjev.

Po nočni vožnji smo v petek, 1. februarja, v zgodnjih jutranjih urah prispeli na Slovaško. Takoj za mejo velik napis Slovensko, pa potem še cela vrsta podobnih, kot npr. Slovenska televizija, Slovenska banka... so potrdili dejstvo, da nas svet pogosto zamenjuje s Slovaki. Nič čudnega: po napisih - ampak zgolj po napisih - smo tudi sami mislili, da smo v Sloveniji.

Hotel, v katerem smo prenočevali, je bil prvovrstna arhitekturna in barvna zanimivost (škoda, da ni možna barvna slika). Tudi sobe, okna, keramika - vse je bilo v prav posebnem stilu. Sicer pa v hotelu nismo bili veliko, tam smo res samo prenočevali.

Vsako jutro smo se po zajtrku, ki je bil v šolski "menzi", odpeljali s posebnim avtobusom v eno izmed treh telovadnic, kjer so potekale tekme. S katerimi ekipami so igrali in kakšni so bili natančni rezultati, bo po uradni objavi rezultatov napisal trener Marjan Potokar. Vsak dan je vsaka ekipa igrala po tri tekme, razen nedelje, ko je bil na programu finale, kamor se je uvrstila ekipa kadetov. Veliki finale je bil v eni največjih dvoran v Bratislavi, pomerili pa sta se ekipi SVIŠ in Bratislava. Poraz naše ekipe je pomenil odlično 2. mesto na tem

mednarodnem turnirju, kjer je sodelovalo veliko ekip. Po končani finalni tekmi smo se kljub porazu veselili. Gašper je zaigral na harmoniko, Bratislavci so ostali brez besed, mi pa brez glasu. Počakali smo še razglasitev: kadeti 2. mesto, starejši dečki 5. mesto. Čestitamo!

Nekaj je bilo zagotovo res - naši ekipi sta imeli daleč najboljšo in najbolj glasno navijače. Slovenska zastava, raglje in "...kdor ne skače, ni Slovenc..." je odmevalo po bratislavskih telovadnicah. Dva dni smo vztrajali sami in pomagali igralcem do zmag. V nedeljo na finalni temi pa so se nam pridružile še druge slovenske ekipe in njihovi navijači. Predvsem so bila glasna dekleta iz Ljubljane, ki so navijala za naše fante v kadetski ekipi.

Pravijo, da si deželo zapomniš tudi po hrani. Res si jo bomo zapomnili po krompirjevem golažu, jutranjih čudno mehkih hrenovkah, ki so še v opoldanski juhi splavale na površje. Še dobro, da smo imeli s seboj sendviče, veliko pijače, jabolka in še nekaj sladkarij (najlepša hvala vsem sponzorjem). Lačni seveda nismo bili.

Pa še po nečem si bomo zapomnili Bratislavo - po nečistoči in šoferjih avtobusov. V petek smo ob devetih zvečer čakali na avtobus na eni izmed postaj na drugem koncu Bratislave, kot je bil naš hotel. Ta avtobus je bil prav poseben; vozil je samo rokometarje od "menze" do telovadnice in nazaj. Glede na to, da je bilo že pozno, smo prosili šoferja, če bi nas po večerji odpeljal nazaj. Mi smo seveda mislili nazaj v hotel, on pa nas je peljal nazaj na tisto postajo, kjer smo ob devetih zvečer vstopili. Že med vožnjo smo ugo-

OSNOVNOŠOLSKI ŠPORT

NOGOMETAŠICAM OŠ STIČNA 9. - 12. MESTO V DRŽAVI

Zadnje čase je bilo kar nekaj osnovnošolskih tekmovanj, največ pozornosti pa so bile gotovo deležne učenke OŠ Stična iz Ivančne Gorice, ki so tekmoval v polfinalu državnega prvenstva v malem nogometu.

Tekmovanje je bilo 20. 3. 2002 v Ajdovščini. Turnirja so se udeležile štiri ekipe (sistem tekmovanja je tak, da so istočasno po Sloveniji štiri polfinalni turnirji s po štirimi ekipami, na finalni turnir pa se uvrstijo samo zmagovalci omenjenih polfinalnih turnirjev).

Rezultati turnirja so bili taki:

OŠ Stična : OŠ Otlica Ajdovščina 1 : 1
OŠ dr. Vita Kraigherja : OŠ Krško 0 : 1
OŠ Stična : OŠ dr. V. Kraigherja 2 : 0
OŠ Krško : OŠ Otlica Ajdovščina 2 : 1
OŠ Stična : OŠ Krško 0 : 5
OŠ dr. V. Kraigherja : OŠ Otlica Ajd. 0 : 2

Zmagovalke turnirja so tako postale učenke OŠ Krško, učenke OŠ Stična iz Ivančne Gorice pa so osvojile 3. mesto, kar pomeni 9. do 12. mesto v državi. Čestitamo.

Igrale so: Klara Vidmar, Anja Lekan, Tjaša Blatnik, Nastja Rošelj, Maja Šinkovec, Mateja Bradač, Maja Medved, Neža Bregar, Simona Hrovat, Erika Hrovat, Eva Pajk, Manca Omahen in Maja Strnad. Ekipo sta vodili profesorici športne vzgoje Andreja Lapanja in Irena Bregar.

Sicer pa je marec čas odbojarskih tekmovanj za mlajše dečke in deklice (5. in 6. razred).

Deklice so najprej tekmoval na občinskem prvenstvu, ki je bilo 7. marca v Višnji Gori. 1. mesto so osvojile deklice OŠ Stična iz Iv. Gorice, 2. mesto učenke OŠ Stična iz Višnje Gore in 3. mesto deklice OŠ Šentvid. Medobčinsko prvenstvo je bilo nato 15. marca v Šmarju-Sapu, udeležili pa sta se ga tudi prvi dve ekipi iz naše občine. Žal tam ni bilo posebnega uspeha, saj so bile deklice iz Iv. Gorice tretje, iz Višnje Gore pa četrte. Zmagale so domačinke iz Šmarja.

Dečki so imeli direktno medobčinsko prvenstvo, saj so se na to tekmovanje poleg vseh treh naših ekip prijavili le še učenci iz OŠ Videm Dobropolje. Prav tam je tekmovanje tudi bilo. Očitno pa domače igrišče veliko pomeni, saj so ponovno zmagali domačini pred OŠ Stična Iv. Gorica, tretji so bili učenci OŠ Šentvid pri Stični, četrti pa učenci iz Višnje Gore.

V nadaljnje tekmovanje se uvrsti samo prvouvrščena ekipa.

Simon Bregar

točili, da smer vožnje ni prava, ampak ker smo bili tam šele prvi dan, smo si mislili - šofer že ve. Pa ni vedel. Ustavil je avtobus, Marjan mu je potrpežljivo razlagal, kam bi mi radi prišli, on pa ni popuščal. Ugasnil je avtobus in nas dobesedno napodil dol. Pa nismo šli. Kar sedeli smo in čakali. Končno se je odločil, da nas pelje - nazaj. Razložili smo mu, da je naš hotel blizu železniške postaje. Razumel je in nas odpeljal na avtobusno postajo. Seveda tudi tam nismo hoteli izstopiti. Potrpežljivi in že precej nasmejani smo le prispeli v bližino železniške postaje, prosili šoferja, naj ustavi, in izstopili. Še skoraj kilometer smo prepešali in v poznih urah prispeli v hotel. Ne vem, če je tisto noč šofer kaj spal; mi smo zelo dobro. Naslednje jutro, ko smo ga videli pri zajtrku, smo se mu zelo zahvalili za nočno vožnjo po Bratislavi. Zanimivo, vsi "Slovenci", pa se nismo razumeli! Za vse nadaljnje vožnje po Bratislavi smo prosili kar našega šoferja.

Časa za ogled kulturnih in zgodovinskih znamenitosti ter nakupe nismo imeli, ker so bile ves

čas tekme (saj smo zato tja tudi prišli). Šele v nedeljo po razglasitvi smo imeli nekaj prostega časa, da smo končno lahko odšli na tako pričakovano pico. V marketu zahodnega tipa smo pripravili slovaške krone, ki bi jih skoraj odnesli domov. No, nekateri so kljub pomanjkanju prostega časa potešili svojo nakupovalno željo.

Še kratka vožnja z avtobusom skozi stari in tudi lepši del Bratislave, pogled na palačo in grad - žal le iz avtobusa - in že smo bili na carini. Prijetna družba na avtobusu, nekaj krajših postankov in Ivančna Gorica je že pred nami. Kam gremo pa naslednje leto?

Že takoj v soboto (pustna sobota), 9. februarja, smo bili navijači v telovadnici v Ivančni Gorici, kjer smo si ogledali redno tekmo. Tokrat so bili navijači neprepoznalni - v pustnih kostumih. Ne samo da starši spremljamo svoje otroke na tekmah, jih spodbujamo in ob neuspehih tolažimo, tudi sami smo postali zanimiva in prijetna družina.

D.E.

KOŠARKARSKA OBČINSKA LIGA - TROJKE

TRI EKIPE V BOJU ZA VRH

Vsako leto je košarkarska občinska liga na svoj način zanimiva. Letos se tekmovanja udeležuje 6 ekip, tako kot lani. Po šestih krogih pa je že jasno, da se bodo v boj za prvaka vključile tri ekipe. ŠSD Josipa Jurčiča in Kremenčkovi sta že uveljavljeni ekipe, medtem ko je ekipa Frizerski salon Ona-on po imenu sicer nova, a sestavljena iz že preverjenih igralcev. Ostale tri ekipe se bodo borile za mesta od 4. do 6., pri čemer trenutno najboljše kaže novincem iz Kriške vasi.

Liga poteka po trikrožnem ligaškem sistemu. Izidi 5. in 6. kroga:

Friz. salon Ona-on	: Kriška vas	21 : 12
Lotus art	: ŠSD Josipa Jurčiča	8 : 21
Friz. salon Ona-on	: ŠSD Josipa Jurčiča	21 : 19
Pizzeria Podobnik	: Lotus art	0 : 2 b. b.
Kremenčkovi	: Pizzeria Podobnik	2 : 0 b. b.
Kriška vas	: Kremenčkovi	17 : 21

Lestvica po šestih od petnajstih krogov:

1. ŠSD Josipa Jurčiča	6 tekem, 5 zm., 1 por., 11 točk, koš razl.: 125 : 68 + 57
2. Friz. salon Ona-on	6 5 1 11 123 : 85 + 38
3. Kremenčkovi	6 5 1 11 102 : 88 + 14
4. Kriška vas	6 2 4 8 86 : 111 - 25
5. Lotus art	6 1 5 7 60 : 105 - 45
6. Pizzeria Podobnik	6 0 6 4 (- 2 t.) 50 : 89 - 39

Simon Bregar

Špela Koščak - državna prvakinja!

Sobota, 23. marca, bo z velikimi črkami zapisana v zgodovini športa v občini Ivančna Gorica.

Na ta dan se je namreč v Ljubljani odvijalo državno prvenstvo osnovnih in srednjih šol v streljanju z zračno puško.

Za osnovno šolo Stična je skupaj z Zvezdano Erjavec in Kristino Gornjanc nastopila tudi Špela Koščak,

članica SD Sonje Vesel iz Ivančne Gorice.

Njenega nastopa se bojo še dolgo spominjali tako vsi tekmovalci kakor tudi visoki predstavniki strelskega športa, ki so bili prisotni na tekmovanju.

Špela je namreč s 194 nastreljanimi krogi (od 200 možnih) dosegla nov državni rekord, ki ga bo v bližnji

prihodnosti težko preseči.

Za primerjavo lahko povemo, da je za 9 krogov premagala najboljšega "moškega" tekmovalca, tako da bomo o tej tekmovalki še pogosto pisali.

Ekipno so deklice OŠ Stična dosegle 6. mesto.

M.D.

SREDNJEŠOLSKI ŠPORT

2. IN 3. MESTO V DRŽAVI ZA BADMINTONISTE IZ NAŠE SREDNJE ŠOLE

Dijaka in dijakinji Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice so dosegli izjemen uspeh na državnem prvenstvu v badmintonu za srednje šole.

19. marca letos je bilo namreč to tekmovanje v Ljubljani. Med ostalimi šolami (področnimi prvaki) so bili tudi naši dijaki kot dolenski prvaki: Bojan Kolenc, Nejc Vojnovič, Nina Novak in Katarina Grmovšek. Način tekmovanja je tak, da najprej igrajo posamično. Med dekletki je izjemen uspeh dosegla dijakinja 1.B oddelka Nina Novak, ki je osvojila 3. mesto v državi. Katarina Grmovšek je bila tudi odlična 8. Tudi fant sta dosegla lep uspeh, saj je bil Bojan Kolenc 5., Nejc Vojnovič pa 8.

Nato so se pomerile še ekipe (v ekipi sta ena dijakinja in en dijak). V ekipi naše šole je tokrat manj razpoloženega Nejca Vojnoviča (sicer področnega prvaka) zamenjal Bojan Kolenc. Skupaj z Nino Novak sta se sijajno odrezala, saj sta naši šoli priborila 2. mesto v Sloveniji.

Simon Bregar

2. slovenska nogometna liga - spomladanski del

ODLIČEN ŠTART NOGOMETAŠEV LIVARJA

Člani NK Livar Ivančna Gorica odlično igrajo v spomladanskem delu 2. slovenske nogometne lige. V prvih štirih tekmah so kar trikrat zmagali in enkrat remizirali. Še posebej navdušuje dejstvo, da so se z obeh gostovanj vrnili s polnim izkupičkom. Ta uspeh jih utrjuje na 4. mestu v 2. SNL, kar zopet ustvarja upe in želje tudi po 1. ligi, kamor vodita prvi dve mesti. Od drugega mesta jih trenutno loči šest točk oz. dve zmagi, kar ni moč doseči le teoretično, ampak tudi praktično, saj je do konca še 11 krogov. Zato ponovno pozivam tudi naše občane oz. gledalce, da si tekme na lepem, prenovljenem stadionu ogledate (-mo) v čim večjem številu in s tem pripomoremo k novim zmagam.

Rezultati:

16. krog: Jadran Šepič	: Livar Iv. Gorica	0 : 1
17. krog: Livar Iv. Gorica	: Bela krajina	0 : 0
18. krog: Bakovci Triglav	: Livar Iv. Gorica	2 : 3
19. krog: Livar Iv. Gorica	: Železničar R. City	5 : 1

Po 19 krogih je v vodstvu ekipa Dravograda z 51 točkami pred Aluminijem s 45 točkami. Tretja je Ljubljana z 42 točkami, četrti pa Livar Iv. Gorica, ki jih je osvojil 39. Za Livarjem je velika praznina, saj sledijo tri ekipe (Dravinja, Drava in Železničar) s po 28 točkami. V 2. ligi je 16 ekip.

Simon Bregar

Odrežimo rezino kruha za zdravje

Uživanje raznovrstnih in uravnoveženih snovi od nekdaj predstavlja ključ do zdravega načina prehranjevanja. Sestava žitnega zrnja s prehrabene vidika še danes velja za skoraj popolno, zato so v Pekarni Grosuplje kruhom za zdravje namenili posebno pozornost.

Po več desetletjih uporabe najbolj bele pšenične moke se danes na naše mize vračajo kruhi iz polnovrednih mok, po katerih vse raje segamo zaradi njihove nizke kalorične vrednosti. Pod svojo skorjo pa praviloma temnejši kruhi skrivajo še visoko biološko vrednost, več vitaminov in balastnih snovi ter visokovrednih beljakovin. Zaradi tradicionalnih načinov priprave kruha velja Pekarna Grosuplje za pekarno, ki zdravi prehrani posveča veliko skrb. Grosupeljski kruhi so vselej pripravljene iz najboljših, preizkušenih mok. Iz njihovih peči pa danes dišijo tudi novi kruhi in pekovski pecivo za uravnoveženo prehrano.

Za izdatno malico

Zaradi različnih mok in priprave je vsak kruh posebno doživljeno. Vsaka izbrana moka se ponaša s prav svojimi prednostmi in značilnostmi. Hlebec Sosedovega kruha odlikuje bogata biološka sestava, v sosedovem pecivu se, kakor v hlebcu, tudi skrivajo hrustljava bučna in sončnična semena ter lan. Njegova svežina je zaradi dodatka kislega testa naravno podaljšana, enako velja za aromatičnost in poln okus. Ovseni kruh bo dobrodošel vsem, ki se bojujejo s holesterolom. Zaradi visoke vsebnosti vlaknin, ki izvirajo iz ovsenih otrobov, ima kruh veliko hranilno vrednost in povečuje duševne zmogljivosti in telesno odpornost.

Polnozrnata štručka in polnozrnato pecivo v svoji sredi hrani vse prednosti polnovredne moke. Velika vsebnost balastnih snovi in vlaknin nam bodo po polnozrnati malici podaljševale občutek sitosti. Za sladokusce, ki radi jedo zdravo, so v Pekarni Grosuplje zamesili prav poseben kruh. Poimenovali so ga Moj zrnati kruh, že pogled nanj pa veliko obeta. V zrnatem kruhu se skrivajo pšenični, ovseni, pirin in ječmenov drobljenec. Dodali so mu tudi drobljeno proso, polnozrnato pšenično moko, sončnična semena in lan. Izdatno rezino so v Pekarni Grosuplje odrezali tudi vam!

Gospodinjska stran

Občni zbor 2002

Letošnjega občnega zbora, ki smo ga imele 14. marca v prostorih gostilne Jap, se je udeležilo veliko naših članic. Kar več kot osemdeset.

V prijetnem vzdušju je potekal sproščen pogovor, ki ga je prekinila žalostna novica, da je prav ta dan umrla naša aktivna članica Milena Jurčič. Z minuto molka smo se poklonile njenemu spominu.

Po pozdravnem nagovoru smo določile delovno predsedstvo ter preletele delo in dogodke v minulem letu. Bilo je veliko aktivnosti, pri katerih smo sodelovale. Naša svetovalka Irma Lekan je predstavila plan dela društva v prihodnjem letu. Dogovorile smo se tudi za smer in čas prve strokovne ekskurzije v letošnjem letu. Odpravile se bomo na Ptuj v času razstave Dobrote slovenskih kmetij, in sicer 18. ali 19. aprila.

S svojim obiskom nas je počastila tudi podžupanja in direktorica KZ Stična Milena Vrhovec. Predstavila nam je problematiko v kmetijstvu, zlasti na področju živinoreje. Udeleženke občnega zbora so ji z zavzetostjo prisluhnile in ji postavile nekaj vprašanj glede ukinjanja nekaterih mlečnih poti.

Lepo sončno vreme je kar vabilo k delu, zato smo po okusnem kosilu odšle hitro domov.

Za DPŽ Mari Erjavec

RIBE

Najpomembneje za pripravo rib je, da so popolnoma sveže. Hitro se namreč pokvarijo. RIBE so zelo pomemben del zdrave prehrane. Na voljo je mnogo različnih vrst, primernih za različne načine priprave in prav gotovo boste našli nekaj, kar bo primerno za vsako priložnost. Če ne marate odstranjevati kosti, potem se raje odločite za fileje.

Preverjanje svežine ribe:

Riba mora imeti čiste in jasne oči ter vlažno in svetlečo kožo. Škrge, morajo biti živo rdeče barve, luske pa se morajo čvrsto držati trupa in bi se morale težko odstraniti. Ko meso pritisnemo s konico prsta, se mora udrtnina zlahka zravnati. Riba mora dišati po svežem in čistem.

File lahko osvežite, če ga potopite v skledo z litrom ledene vode, ki ste ji dodali jedilno žlico morske soli. Namakate lahko do 15 minut.

Nasveti za zamrzovanje rib:

Da bi ribji fileji v zamrzovalniku ostali vlažni, jih najprej zamrzujemo do trdega in nato pomočimo v ledeno vodo. Ovili se bodo v tanko plast ledu. Da bi se ustvaril debelejši plašč iz ledu, jih lahko ponovno namočimo v vodo. Nato jih zavijemo in spravimo v zamrzovalnik.

Zavitke rib označite z datumom, saj so bele ribe uporabne 12 mesecev, mastne pa le šest. Že pripravljene ribe pa imamo lahko shranjene le tri mesece.

Bele ribe so ribe zaobljene oblike, kot so osličji in druge trske, ki jih ponavadi prodajajo kot fileje ali kotlete.

Mastne ribe so: postrvi, slaniki, skuše in sardele. Mastne ribe so pomemben vir vitaminov in nujno potrebnih olj, ki pomagajo preprečevati bolezni krvnih obtočil.

PRIPRAVA CELE RIBE:

Obrezovanje plavuti:

Pred kuhanjem cele ribe s kuhinjskimi škarjami odstranite plavuti.

Čiščenje skozi škrge:

Da bi riba ohranila svojo obliko, ji ne prerežite trebušnega dela, temveč ji drobovje raje odstranite skozi škržne poklopce.

Odstranjevanje škrge:

Če boste ribo postregli z glavo, ji pred kuhanjem s škarjami odstranite škrge, ker bi sicer meso utegnilo dobiti grenak priokus.

Odstranjevanje glave:

Ribi odstranite glavo tako, da sledite naravni krivulji za škrkami.

Priprava lososa v paketu:

Ta plenilska riba selivka sprva prebiva v sladkih vodah, triletne ribe pa začno s selitvijo v morja. Včasih ulovijo primerke povsem belega mesa. Siceršnja atraktivna rožnato oranžna barva mesa te ribe je namreč odvisna od prehrane, do katere se roparski losos dokoplje. Najraje se podi za rakci, v čemer je tudi vzrok vabljive barve mesa te ribe.

Recept:

Pripravimo primerne kose aluminijaste folije, takšne, da bo kos zadostoval za posamezno porcijo. Na vsak kos folije nastrgamo nekaj koščkov masla, nanj pa s kožo navzdol razgrnemo file lososa.

Roglički

1 kg moke
0,5 l mleka
2 dl olja
sol in kvas

Priprava:

Vgnetemo rahlo testo in ga razdelimo na 6 enakih hlebčkov. Pustimo, da vzhajajo. Vzamemo hlebček, ga razvaljamo ter narežemo na 8 enakih trikotnikov, kot kaže slika. Na širši del trikotnika namažemo pol male žličke goste marmelade. Zvijemo v rogliček. Tako zvite rogličce položimo na namaščen pekač in jih premažemo s stepenim jajčnim rumenjkom. Potresemo s sezamom in pečemo pri srednji temperaturi 25 minut.

Nasvet: Rogličce lahko polnite tudi z orehovim nadevom, kot za potico, te pa posujete z grobo sesekljanimi orehi. Ali pa jih namažete s skutino kremo in jih posujete z makom.

Pri zvijanju spodvijete koničasti del navznoter in s tem preprečite iztekanje marmelade med pečenjem.

Tatarski biftek

36 dag govejega fileja
2 rumenjaka, 5 dag majoneze
sol, poper
rdeča sladka mleto paprika
sesekljane kapre
sesekljane kisle kumare
sesekljani pekoči feferoni
sesekljana čebula
sesekljani fileji, peteršilj, ajvar, gorčica

Priprava:

Dobro uležan goveji file sesekljamo. V posodo damo majonezo, rumenjake, sol, poper, papriko; premešamo, nato dodamo meso in vse ostale začimbe v sorazmerju ter dobro premešamo. Biftek oblikujemo na krožnik, ga obložimo s koščki masla, čebulo, svežim paradižnikom in peteršiljem. Poleg lahko ponudimo opečen toast.

Šampinjone narežemo na 2-3 mm debele rezine. Na širši del vsakega fileja položimo nekaj rezinic šampinjonov in vzdolžno razpolovljen kos pora, solimo in popramo ter potresemo s sesekljanim koprom. File sedaj zganemo čez pol od repnega dela proti širšemu oglavnemu in spnemo z zobotrebcom. Vsakemu paketu dodamo 2 jušni žlici suhega belega vina. Aluminijasto folijo pregrnemo prek pripravljene porcije in jo pazljivo zatesnimo po robovih. V večjem loncu zavremo primerno količino vode, ki ji dodamo 1/3 suhega belega vina.

Vanjo položimo zvitke. Vre naj le počasi na zmernem ognju, približno 15 do 20 minut. Nekoliko odcejen zavitek položimo na krožnik in ga odvijemo, ali pa to stori gost sam. Poleg ponudimo stepeno nesladkano sladko smetano, kateri smo zadnji hip primešali zajeten odmerek sveže naribanega hrena.

Opozorilo: Ne uporabljajte hrena iz tube, ker bi vam tako lahko smetano sesiril.

Ponudite še sveže hrustljav kruh in kozarec suhega ali polsuhega belega vina.

Za gospodinjsko stran tekst in foto Nataša ERJAVEC

KLASJEV KRATKOČASNIK

	AVTOR MARKO BOKALIC	HLEV ZA PRAŠICE	PROSTOR NA ZELESNIKI POSTAJI	RUSKI NOGOM. SELEKTOR ROMAN-CEV	NAŠA PRVA FILMSKA IGRALKA (ITA)	NAJVEČJI DESNI PRITOK VOLGE	ČA - 7 - ČA	NAGON	BARABA, LUMP	PRIPOMOČEK ZA BOLJŠI VID
	OBVESTILO									
	VERSKI PRAZNIK V TEM ČASU									
	FLAV-TISTKA GRAFENAUER						ZDRAVI-LIŠČE V BELGIJI SEATOV AVTO			
	HODILNA OKONČINA						KORALNI OTOK NOSILCI DEDNIH LASTNOSTI			
	JACK NICHOLSON KRVAVEČA POSKODBA			POKRI-VALO TELESA MED SPANJEM	DOLGA DLAKA NA VRATU DAJANJE ZRAVEN					
RAČUNAL. OBLIKOV. MATEVZ BOKALIC	PODJETJE	PREKOP IZ STARE ZAVEZE	SLOV. IGRALKA (MARIJA, POROČENA TRSAR)	GLAVNO MESTO GANE IGOR PRETNAR						NAPRAVA ZA ODSTRANJEVANJE ODVEČNEGA NABOJA Z RAZELEKTROTVIJO
OČE ALEK-SANDRA VELIKEGA										UMET-NOSTNO OBDOBJE OD 11. DO 13. STOL.
SESTA-VINA KAVČUKA					POSRE-DOVALEC (KNJIŽNO) TME VEČ SLOV. VASI					
NEBESA, PARADIZ			SOSEDNJA DRŽAVA MERJENJE TELESNIH MOČI							NOBELU LESEN POD ZA SUŠENJE ZRNJA
SL. KNJI-ŽEVNIK (MILOŠ)					SL. PESNIK (JOŽE) ČASNO RAZSO-DIŠČE					HRV. KOŠ. TRENER (PETAR) KARLOVAC
ALEKSEJ JAGUDIN			NALEZ-LJIVA BOLEZEN LARA BARUCA							STROGO ODREKANJE UŽITKOM PREZIV-NINA
VEJA MATEMATIKE										LETUVIŠČE NASPROTI KOPRA STARA GRČIJA
	KARIKATU-RIST KOS IZOLATOR				ZORMA-NOVA LITER. JUNA-KINJA					IGRALKA TKACEV
JANEZ OZBOLT			PEVKA AVSENAK NEKO. ZUN. MINISTER (ZORAN)							ATEK, OCI KARTING
AM. FILM. IGRALEC (EMILIO)										OLIVER KAHN DARILCE
ODLOČNO IZRAŽENO HOTENJE										VRSTA PADAVINE PROŽNA PLETE-NINA
NAJVEČJI PRITOK SENE (ORIG.)										TUBER-KULOZA LEDENA OBLOGA NA DREVJU
REŽISER STARIH SL. FILMOV (FRANTIŠEK)										FILMSKA ZVRST SPIKERKA BAŠ
ZELO PEKOČA ZACIMBA				AFRIŠKI VELETOK ALEŠ ZALAR						NEM. FR. DADAIST (HANS) STEZA V SNegu
CESTA Z DREVO-REDOM										MLADIČ NAJVEČJE MACKE LITIJ
NASPRO-TJE ZMAGE										ZELO OKUSNA, IZBRANA JED
										PEVEC SMOLAR
										PRAV-LIČNA DEŽELA
										ŠIFRA

KVIZ

- Katera občina je po številu prebivalstva največja?
a) Dravograd
b) Ivančna Gorica
c) Bled
- Kaj je velnica?
a) pripomoček za čiščenje žita
b) rogovilast drog za sušenje sena
c) veter, ki veje z vzhoda
- Koliko škržnih lokov imajo ribe?
.....
- Kateri element je najpomembnejši v sodobni informacijski tehnologiji?
a) aluminij
b) silicij
c) germanij
- S katerim likom je povezan znameniti Pitagorov izrek?
a) s pravokotnikom
b) s trikotnikom
c) s paralelogramom
- Katero drevo v naših gozdovih izumira?
a) smreka
b) bor
c) jelka
- Kako so Rimljani imenovali najbolj razširjeno oblačilo?
a) palla
b) toga
c) tunika

UGANKE ŠALJIVKE

- Kaj peče, čeprav ni vroče?
- Kdo ima v šoli najbolj trdo glavo?
- Kje imajo gorico brez grozdja?
- Kaj nima ne začetka na konca?
- Kakšen je turist, ki pade v Črno morje?

Odgovori: 1. kopriva, 2. žebelj, 3. v Ivančni, 4. obroč, 5. moker

SMEŠNICE

Venčeslav je bil že tretjič obsojen na plačevanje alimentov. Sodniku se je že kar zasmilil, zato ga je po končani obravnavi poklical k sebi: "Tale alimenti bodo hudo obremenili vaše finance. Ne bi rajši te stvari počenjali z zakonsko ženo?" "Ne gre," je z roko zamahnil Venčeslav, "enkrat sem že poskusil, pa me je moč hudo nabunkal."

*****

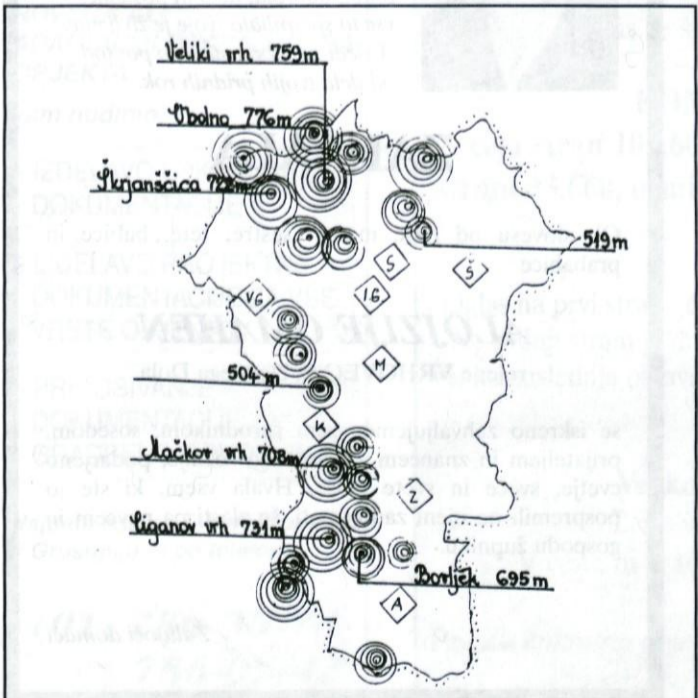
Pri zdravniku zazvoni telefon. "Oprostite, gospod doktor, da kličem ob tako pozni uri, toda zelo slabo se počutim. Pridite, če morete." "Prav je, da ste poklicali sedaj. Ravno odhajam v vaš kraj k nekemu drugemu bolniku, pa bom ubil dve muhi na en mah."

MALA ŠOLA OBČINSKEGA ZEMLJEPISA

(4. učna ura)

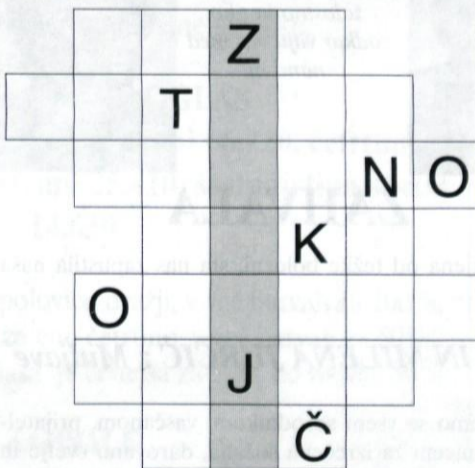
Če več znaš, več veljaš. Za znanje o domačih krajih ta pregovor velja še posebej. Zato brž zemljevid v roke in vpišite dva nova vrhova. Preverite tudi, če ste v zadnji številki vpisali dve pravilni gori. Veliko uspeha.

L.S.

SPOMLADANSKA KRIŽANKA S POPUSTOM DO 50 %

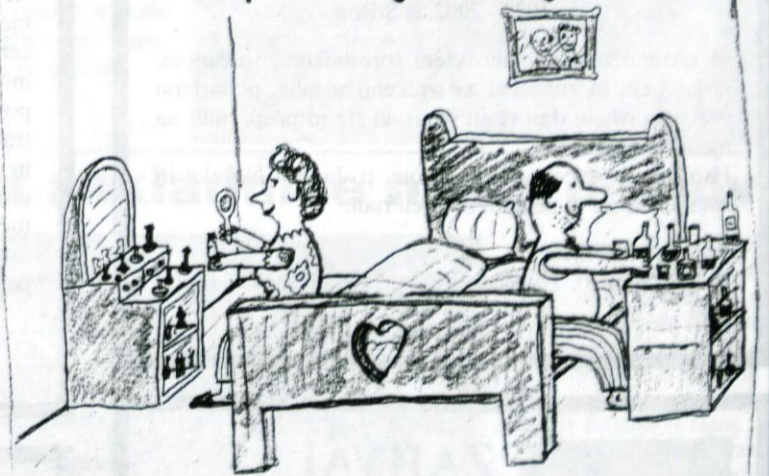
Rešena križanka vam bo v poudarjenem stolpcu povedala, kaj težko pričakujemo v tem letnem času.

VODORAVNO

- štirinožna žival
- TV naprava
- del noge
- tekoča voda
- prenovitev
- pridelek kokošerejcev
- ogrevalna naprava

Vsak pri svoji kemiji

Sreča v nesreči

- Joj, Metka! Vaza, ki si jo razbila, je bila unikatna!
- Še dobro, vsaj ne bo treba kupiti nove.

*In gledali smo s solzami,
kako trpi in gre od nas.
Čprav smo jo srčno ljubili,
ni mogla več ostati pri nas.*

*Zlato srce zdaj več ne bije,
Bog jo je objel in šepnil ji:
Zdaj pridi k meni ti!*

ZAHVALA

Na dan, ko je dopolnila 88. leto, je ugasnilo življenje naše drage mame, stare mame in prababice

JOŽEFE HABJAN

Lekšetove mame z Vrha pri Višnji Gori 18

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem in vsem, ki ste imeli našo mamo radi in jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče, svete maše in v dober namen, nam pa bili v oporo in pomoč v teh težkih dneh.

Zahvaljujemo se gospodoma župnikoma Boštjanu Modicu in mag. Simonu Onušiču za svečano pogrebno sveto mašo, besede tolažbe in upanja, višnjegorskemu cerkvenemu pevskemu zboru in pogrebniemu zavodu Perpar.

Posebej hvala osebju ZD Ivančna Gorica, predvsem dr. Janezu Zupančiču in patronažni sestri Marici Kastelic, ki sta več let skrbno negovala njeno rahlo zdravje.

Ljubezen naše zlate mame bo za večno ostala v naših srcih.

VSI NJENI

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila

JULIJANA TOMŠIČ

iz Vrhpolja

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, cvetje, sveče, darove za dobre namene in spremstvo na njeni zadnji poti.

Hvala dr. Meti Čampa in osebju ZD Ivančna Gorica za skrb med njeno boleznijo. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se tudi pogrebniemu zavodu Perpar za pogrebne storitve.

Žalujejo vsi njeni

Ob prerani smrti očeta, dedka, tasta, zeta in svaka

Alojza Perparja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se PGD Višnja Gora, gospodu župniku Boštjanu Modicu, cerkvenemu pevskemu zboru, govornikom Pavlu Grozniku in Janezu Podržaju, vaščanom, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje, Domu starejših občanov Grosuplje in ostalim, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih.

Njegovi domači

*MAMA, ni te več na pragu
ni te več v hiši,
nihče več tvojega glasu ne sliši.
Prazen je naš dom, dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
ostaja,
saj vse življenje si garala,
vse za dom, družino dala.
Če bi solza te obudila,
ne bi tebe, ljuba mama,
črna zemlja krila.*

ZAHVALA

ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame

MARIJE ERJAVEC

ŠUŠTARJEVE MAME iz Bojanjega vrha 14

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste imeli našo mamo radi, nam v težkih trenutkih stali ob strani in se v tako velikem številu poklonili njenemu spominu, jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče, svete maše, za cerkev, nam pa izrekli ustna in pisna sožalja. Zahvaljujemo se tudi osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, posebej še dr. Janezu Zupančiču, osebju Kliničnega centra v Ljubljani, gospodoma župnikoma Tonetu Humarju in Jožetu Kastelicu za svečan pogrebni obred ter govorniku Cirilu Jurčiču za poslovilne besede. Lepa hvala tudi pevcem za ganljivo petje, za zaigrano tišino in molitve na domu. Hvala tudi pogrebniemu zavodu Perpar.

Žalujejo: Vsi njeni

*Vse življenje si garala
vse za dom družino dala.
V domu našem je praznina
v srcih naših bolečina.
Ni več tvojega smehljaja
le trud in delo tvojih rok ostaja.*

ZAHVALA

ob nenadni smrti drage mame, babice in prababice

FRANČIŠKE BORŠTAR

z Glogovice 2, Šentvid pri Stični

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala gospodu župniku Vladu Pečniku za lepo opravljen obred, gospodu Janezu Kastelicu za poslovilni govor in pevcem za prelepo zapete pesmi ter pogrebniemu zavodu Perpar. Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni najdražji

*Ko sonce zaide
in noč se spusti,
je s sabo te vzelo
te temne noči.
DRAGA MAMI,
MIRNO SPI.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi življenjske sopotnice, hčere, mame in babice

MARIJE KAVŠEK

1933 - 2002, iz Stične

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in ostale darove in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala tudi pevcem, godbenikom, p. Janezu Novaku in ostalim, ki ste jo poznali in imeli radi.

Žalujejo: Vsi njeni

Stična, Šentvid, Ivančna Gorica, Bled, Jesenice, Ljubljana

ZAHVALA

V 72. letu je tiho odšla od nas naša draga mama, babica in teta

ANA NOGRAŠEK

po domače Novakova mama iz Gornjega Brezovega pri Višnji Gori

Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pisno ali ustno izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in prispevali za svete maše in dober namen.

Posebna hvala dr. Cirilu Golobu, patru Brankotu za lepo opravljen cerkveni obred, sestri Zorici iz ZD Grosuplje, patronažni sestri Marici Kastelic iz ZD Ivančna Gorica in vsem, ki ste ji zadnja leta lajšali starostne tegobe.

Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujejo vsi njeni

*Bolečina ne izgine,
spomin v srcu ne
zbledi, vse je
žalostno in tiho,
odkar vaju več med
nami ni.*

ZAHVALA

Tiho, utrujena od težke bolezni, sta nas zapustila naša draga

JOŽE IN MILENA JURČIČ z Muljave

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi vsem govornikom, muljavskemu pevskemu zboru, gospodu župniku, PGD Muljava, osebju ZD Ivančna Gorica in pogrebniemu zavodu Perpar. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

*Skrbi, dobrot, delo in poštenje,
vse to spremljalo tvoje je življenje.
A sledi za tabo ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

Ob slovesu od naše mame, sestre, tete, babice in prababice

ALOJZIJE OMAHEN

rojene VRHOVEC, iz Dednega Dola

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, še zlasti pa pevcem in gospodu župniku.

Žalujejo domači

Siva stran

Ljudje z začetka preteklega stoletja

Visok jubilej Terezije Miglič iz Metnaja

Devetindevetdesetletna Rezka se je samozavestno usedla k simbolom praznovanja: torti in cvetju.

Terezijo Miglič ali Frenckovo Rezko bralci našega časnika že poznajo. Kmalu na začetku, ko smo odprli rubriko o naših častitljivih dolgoletnikih, sem pisal o njej. Tedaj je imela "komaj" triindevetdeset let, letos, 7. marca, pa jih je našela že devetindevetdeset in pogumno stopila v stoto

leto življenja. Taka leta doživi le malo ljudi, še bolj redki pa so med njimi tisti, ki pri tem ohranijo bistrino duha in telesno vitalnost. Terezijo sem v teh letih večkrat obiskal in jo vsakič našel pri kakem delu. Tudi pri zadnjem obisku, 7. marca, je ravno odložila skledo očiščenega regrata, pa

je že gledala okoli sebe, kje bi našla še kaj dela.

"Veste," mi je pojasnila, "dokler človek lahko kaj počne, se čuti koristnega in življenje ima svoj smisel. Ko obstane, je pa hitro konec z njim." Potem so domači šli po opravih, midva pa sva rekla še prenekatero o starih in novih časih in vedno znova sem občudoval njen spomin in njene poglede na življenje.

"Kako naj zapustim svoje domače, ko pa se mi zdi, da me še zmeraj potrebujejo, če ne zaradi drugega, pa zaradi gospodarskih nasvetov. Saj se ne bodo znašli brez mene," je napol v šali, napol zares pripomnila na koncu pogovora.

Ob slovesu sem se opogumil in se kar sam povabil na njeno "fešto" ob praznovanju stoletnice rojstva.

"Velja," je odvrnila, "samo če bom..."; saj veste, kaj rečejo ljudje pri teh letih.

Ob vsem tem, kar sem videl, verjamem, da se bo to zgodilo. Še posebej zaradi čaše rdečega, ki sva ga spila na zdravje, saj pravijo, da to zmeraj "nuca".

Leopold Sever

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.800 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS

cela stran 105.600, polovica strani 66.220, četrtnina strani 33.660, osmina strani 25.410, šestnajstina strani 14.630

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtino, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm2 3.300 SIT.

Cene veljajo do konca leta 2002.

V cene ni vračunano oblikovanje in 20% DDV.

P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

KJE SO TISTE VODICE, KI SO VČASIH BILE

Nekaj bralcev mi je čez zimo pisalo in v pismu vprašalo, zakaj ne pišem več o naših vodah. Menili so, da imamo pri nas še veliko vodnih virov, vrednih pozornosti in ohranitve.

Odgovoril sem jim, da imamo v tej rubriki nekaj zimskega počitka in obljubil nadaljevanje, ko bo narava spet zelena in vode proste ledu. Obljubo izpolnujem z besedo in sliko o "bču" v Primči vasi.

Podobno kot večina suhokranjskih voda te vrste, polnita tudi primški bč dve vrsti vode: studenčnica iz tal in meteorna voda s pobočij.

Dolga stoletja so vaščani v tej vodi napajali živino, vaščanke prale perilo, otroci pa so se poleteli v njej kopali,

pozimi pa drsali na ledu.

Z zgraditvijo kapnic in s poznejšo napeljavo vodovoda je tudi primški vodni vir postajal odlagališče najrazličnejših odpadkov, in kazalo je, da bo povsem propadel. Vendar na srečo ni bilo tako. Po zgledu sosednjih Višnjancev so se tudi v Primči vasi zganili in poskrbeli za svojo vodo. Vsa čast in zahvala nekaterim zanesenjakom in mladini iz vasi.

Slišim, da so v roke pljunili tudi Ambrušani in pričeli urejati nekdanje napajališče in perišče za cerkvijo. Tudi to dejanje me je razveselilo in je hvalevredno. Vsekakor bom njihov vodni biotop predstavil v eni od prihodnjih številčk našega časnika.

Primški "bč", slikan pred štirimi leti. V vodi in ob njej je polno odpadkov. Goščava pa je bila tedaj že odstranjena.

"Bč" po obnovi. Ob njem se rade zbirajo vse generacije iz vasi.

L. Sever

Iz zakladnice naših domov

Pred nami je spet nova etnološka uganka. Nekaterim se bo zdela najbrž prelahka, pa ni tako. Kar nekaj pripadnikov najmlajše generacije sem vprašal, kaj je to, pa mi niso znali odgovoriti. Moji stalni sodelavci pa to zagotovo vedo. Sodelujte še naprej. Za večjo korajžo naj vam povem, da že iščem "sponzorje" za božične nagrade pridnim reševalcem. Morda bom kaj več o tem napisal v prihodnji številčki ali pa malo pozneje. L.S.

KAJ SO OGLAŠALI PRED STO LETI?

V starem Slovencu sem prebral tale oglas: "Občina Hoče razpisuje mesto občinskega tajnika, ki bi bil hkrati še cerkovnik in organist v farni cerkvi. Vloge pošljite na občino Hoče najkasneje do konca leta 1904."

Kaj mislite, kdo bi se prijavil, če bi naša občina razpisala dandanes, po sto letih, tako delovno mesto. Mislim, da bi bilo vse skupaj prav hecno. Morda bi kazalo to narediti enkrat za prvi april.

L.S.

Govori se, govori se, govori se

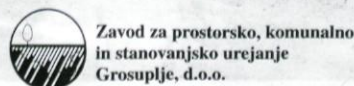
Govori se, da je nekaj znanih Ivančanov, navdušenih privržencev nogometa, minuli teden prišlo iz Zagreba domov po zelo dolgih in bolečih ovinkih. Morda koga sploh še ni doma.

Če želite o tem izvedeti kaj več, vprašajte kakšnega ivanškega svetnika ali svetnico.

Za prihodnjo številčko Klasja pričakujemo doživeto krvavo pripoved. Za avtorski honorar seveda.

*****

Nič se ni govorilo, pa so vseeno pred dnevi, lahko bi rekli na skrivaj, asfaltarali uparjalniško obvoznico. Upajmo, da bodo vsaj povedali kdaj bo likof.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI ADAPTACIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- IZDELAVO LOKACIJSKE DOKUMENTACIJE

- IZDELAVO PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA VSE VRSTE OBJEKTOV

- PRIDOBIVANJE DOKUMENTACIJE ZA GRADBENO DOVOLJENJE

Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

(01) 786-30-78
786-05-42

"Hodil po zemlji
"SEVERNA"

sem naši ..."

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

ZA DOBRO VOLJO

KAKO JE "VRAG" FANTINE STRAŠIL

Tiste aprilske noči je bilo že toliko toplo, da so se štirje vaški fantini z zasilnih ležišč v hišah preselili na kozolec, tik ob vaški poti. Zvečer so si sezuli čevlje in kar oblečeni poplegli v otavo. Pokrili so se z vojaškimi odejami, ki so jih prinesli domov vojaki ob razpadu avstrijske vojske.

Posamezno si čez noč niso upali iz

hiš. So slišali pravit starejše, da se ponoči klatijo naokoli strahovi, med njimi sam vrag, iščoč grešne duše za novo pošiljko v pekel. Tudi tistega večera jih je malce stiskalo zaradi tega. Pomiril jih je Franc, najstarejši med njimi: "Eh, kaj, saj si ne bo upal gor. So naš oče cvetno nedeljo zataknil žegnano vejico v ostrešje."

Bilo je nekaj čez deset, ko so jih prebudili čudni glasovi. Slišalo se je: "Tap, tap, tap", nato pa "ruuuump" in nenavadno mohljanje, kot bi se nekdo jezil.

"Fantje, hudič je spodaj," je zastokal Matic, ki je bil med fantini najbolj vpraževeren. "Boste videli, zjutraj bo spodaj vse potacano od konjskih kopit." Komaj je to izustil, so se strašljivi glasovi ponovili in nato še nekajkrat. "Jej, po latak pleza in dol pade zaradi kopit na zadnjih nogah," je prestrašeno ugotavljal Matic in se še bolj zaril v seno. Pomiril ga je Franc, rekoč: "Vrag ne bo. Ta ima res na nogah kopita, zato pa ima na rokah kremplje, s katerimi bi zlahka priplezal gor, če bi hotel. Vsi štirje naenkrat pogledimo, kaj je, pa se bo prikazen prestrašila. In skozi kozolčeve križe so previdno pokukali štirje resnobni obrazi, ki pa so se naenkrat spremenili v pritajen smeh. V luninem soju so namreč vsi štirje prepoznali Bončetovega Antona, ki je ob latak vadi vožnjo s kolesom. Z eno roko je držal balanco, z drugo pa se je oprijemal late, dokler ni zmanjkalo kozolca, potem pa je reklo "ruuump" in na koncu procedure je vsakič sledilo še Antonovo godrnjanje.

Anton je bil nekoliko starejši vaški fant, ki ni zapravljal po veselnicah. Varčeval je in si prvi v vasi kupil kolo. Vendar mu vožnja ni in ni šla, zato je vadi ponoči. Naši štirje junaki na kozolcu so pustili, da je Anton še parkrat pogrnil, nato pa godrnjaje odšel proti domu. Vožnje s kolesom se ni nikoli naučil, zato je kolo prodal in si kupil konja. Tudi s konjem ni imel sreče, saj je pri ježi večkrat telebnil na tla.

Fantini po tistem niso več verjeli v strahove. Kadar je ponoči kaj zaropotalo, so rekli: "Nič posebnega ni. Bončetov Anton je od nekod padel."

L.S.

XLVII. REKORD

Največja bera zdravilne masti

Tone ob desetlitrski beri polhove masti. Mast je tekoča in je že iz davnih časov znana kot univerzalno zdravilo. Še posebej je blagodejna pri opeklinah in za bolna prebavila.

Zadnjič sem na Globokem videl star pregovor, ali bolje rečeno, pregovorno primerljivo v živo. Tam sta se namreč srečala stara "prijatelj" pes in mačka in si skočila v lase, to se pravi v dlako. Po moji presoji je bila v konkretnem primeru zgaga bolj kriva pasja mrcina kot mačusel. Iz takih razmerij je že davno pred nami nastal pregovor: "Gledata se kot pes in mačka." Kaj pa ljudje? Meni se zdi, da si tudi mi vedno bolj skacemo v lase, kdor jih sploh še ima!

Za vse to mi iskreno čestitam in še posebej za masten rekord, ki ga zagotovo še dolgo ne bo nihče presegel.

L.S.

Pregovor v živo

L.S.

L.S.

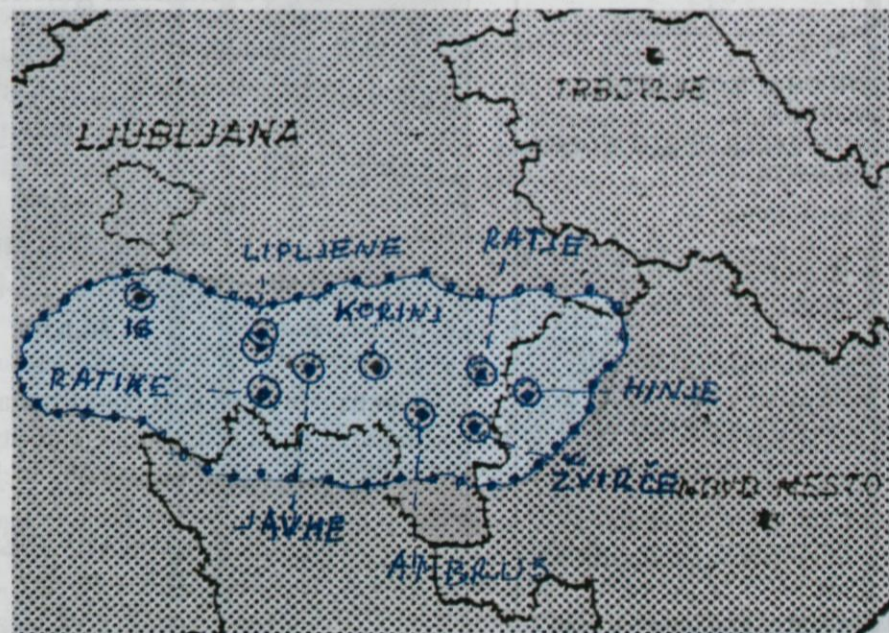
Začetek srednjega veka

Konca starega in začetek srednjega veka ne moremo določiti z natančnim datumom. Za naše lokalne potrebe bomo uporabili okroglo letnico 500. Od tedaj pa do leta 1000, če smemo tudi ta datum grobo zaokrožiti, je v velikem delu Evrope - v naših krajih pa še prav posebej - zazijala velika zgodovinska praznina. To pomeni, da je ta čas pustil za seboj zelo malo zanesljivih sledov za preučevanje.

Urejeni rimski državni, ki je sorazmerno dobro skrbela za civilizacijski napredek in za varnost prebivalstva, so sledila stoletja "brezvladja". Poslej ni skoraj nihče več skrbel za gradnjo in obnovo cest, za utrjevanje obrambnih postojank, za pisana sporočila in za omiko prebivalstva. Cvetoča mesta in lokalna središča, ki so v rimski dobi že imela kanalizacijo, vodovod, svetišča, državno pošto, gostilne in trgovine, so počasi hiral in končno postala lahek plen barbarskih plenilcev s severa in vzhoda. Ti so poleg

razrušenih mest pustili za seboj tudi opustošeno širše mestno zaledje. Skoraj poltisočletna doba preseljevanja narodov, ki je sledila, potemtakem ni bila naklonjena ohranjanju starih in nastajanju novih zgodovinskih virov, na podlagi katerih bi lahko poizvedovali o takratnih razmerah. Zaradi pomanjkljivega vedenja o teh viharnih časih so zgodovinarji celemu veku dali pridevek "mračni" srednji vek. V polnem pomenu besede si ta vzdevek zasluži le prva polovica te zgodovinske dobe.

Neprimerno lažje so te velike spremembe prenesli ljudje v odročnih krajih. Taka je naprimer bila naša Suha krajina in predeli vzhodno in zahodno od nje, vse do južnega obrobja ljubljanskega Barja. Tod je avtohtono prebivalstvo že v rimski dobi ohranjalo veliko značilnosti prvotnega prebivalstva. O tem ljudstvu, ki je pomembno sodelovalo pri oblikovanju našega naroda, bo tekla beseda v prihodnjih nadaljevanjih.

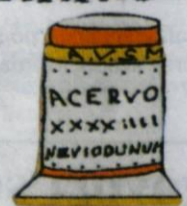

Takih otokov, kot je naša Suha krajina in sosednja območja na vzhodu in zahodu, je še nekaj v Sloveniji. Na njih najdemo dokazila o kontinuiranemu življenju od predrimske dobe do današnjih dni.

PODLISTEK

NAŠI
KRAJI

V
PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER